

BESTUURS- VERSLAG 2024

BESTUURS- VERSLAG 2024

1	Voorwoord	3
2	Collectie	5
3	Kennisdeling en talentontwikkeling	14
3.1	Presentaties	20
3.2	Filmprogrammering & Distributie	21
3.3	Museale collectiepresentaties	33
4	Tijdelijke tentoonstellingen	36
5	Educatie	41
6	Landelijk Netwerk Filmeducatie	45
7	SEE NL	49
8	Development	53
9	Marketing & Communicatie	57
10	Personeel & Organisatie	61
10.1	Exploitatieresultaat en financiële positie	64
10.2	Zakelijke activiteiten	66
10.3	Risicomanagement	67
	Vooruitblik	67
11	Bijlagen	69
A	Governance Code Cultuur	70
B	Code Diversiteit & Inclusie	72
C	Fair Practice Code	72

VOORWOORD

Openluchtvoorstelling Sunsets in augustus.
Foto: Jordi Wallenburg

Film in al zijn facetten bewaren, delen en vieren – dat is waar Eye Filmmuseum voor staat. Achter deze missie schuilt een enorme hoeveelheid werk, verricht door velen: van enthousiaste vrijwilligers tot hooggekwalificeerde specialisten. Het bestuursverslag 2024 geeft een beeld van de dagelijkse filmvertoningen, wisselende tentoonstellingen, educatieve programma's, presentaties, lezingen en ontmoetingen.

Eye verwelkomde in 2024 ruim 650.000 bezoekers voor meer dan 7.500 activiteiten in het museumgebouw en bereikte online 1,1 miljoen unieke bezoekers. Daarnaast trok de Eye Film Player 187.000 gebruikers, met een groeiend aanbod van filmtitels die ook buiten het museum te zien zijn. Meer dan 26.000 mensen luisterden naar de podcast *Op de vijfde rij...*, met afleveringen over filmcultuur, makers, AI en andere verhalen achter de schermen. In totaal namen meer dan 63.000 scholieren en studenten uit het hele land deel aan filmeducatie – in Eye, op school en online. De Eye-filmcollectie werd wereldwijd 1.500 keer gedeeld via archival loans en sales, en telt inmiddels meer dan 63.000 filmtitels – een aantal dat dagelijks groeit.

2024 was een jaar van strategie en vernieuwing. Eye diende drie meerjarenbeleidsplannen voor de periode 2025-2028 in, die alle drie werden gehonoreerd: het *Erfgoedwetactiviteitenplan*, het activiteitenplan voor de *Basisinfrastructuur Cultuur (BIS)* en het ondernemingsplan binnen de regeling Vierjarige Subsidies 2025-2028 van het *Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK)*. Deze plannen vormen de basis voor de komende jaren.

Ook binnen de organisatie vonden belangrijke veranderingen plaats. Wietse Potiek trad aan als zakelijk directeur en Giovanna Fossati nam afscheid als directeur Collectie & Kennisdeling. Vanaf februari 2025 wordt zij opgevolgd door Maral Mohsenin, die met haar expertise en visie een sleutelrol zal spelen in het verder verstevigen van Eye's internationale positie als toonaangevend instituut voor filmerfgoed.

Binnen verschillende afdelingen deden zich belangrijke vernieuwingen voor. Julian Ross werd benoemd tot hoofd Filmprogrammering, Vincent van Velsen tot hoofd Tentoonstellingen en Leenke Ripmeester tot hoofd Curatoren. Collega's die decennialang hebben bijgedragen aan het succes van Eye namen afscheid en droegen hun kennis over. Tegelijkertijd is een nieuwe generatie talentvolle medewerkers aangetrokken.

Ook in de Raad van Toezicht veranderde de samenstelling. Lex ter Braak en Chafina Bendahman namen afscheid, en Julia Noordegraaf, Hendrikje Crebolder en Harriët Mbonjani traden toe als nieuwe leden.

Eye is gebouwd op de inzet van velen. Dank aan alle bezoekers, medewerkers, vrijwilligers, subsidienten, docenten, partners, sponsors, en aan alle andere vrienden van de film die Eye's activiteiten en toekomstplannen mede mogelijk maken.

Veel leesplezier!

Bregtje van der Haak
Directeur Eye Filmmuseum
Marc van Warmerdam
Voorzitter ad interim Raad van Toezicht

Permanente tentoonstelling 'Wat is Film?'. Foto: Martin Hogeboom

1 COLLECTIE

Eye beheert een unieke collectie die meer dan 130 jaar filmgeschiedenis beslaat, van de eerste bewegende beelden tot de nieuwste 3D- en 360°-films. De collectie is volledig doorzoekbaar en deels digitaal toegankelijk. Ook na digitalisering blijven de analoge originelen behouden voor toekomstig onderzoek en restauratie. Het Collectiecentrum fungeert als expertisecentrum waar collectiespecialisten nauw samenwerken met collega's van internationale filminstituten. Naast films bevat de collectie honderdduizenden foto's, posters, boeken, bladmuziek, (pre-)cinema-apparatuur en archieven van filmmakers.

In 2024 ontving Eye als eerste filmarchief ter wereld het CoreTrustSeal-certificaat voor digitale duurzaamheid – een internationale erkenning voor de wijze waarop Eye de duurzame opslag, authenticiteit en langdurige toegankelijkheid van de digitale filmcollectie garandeert. Tegelijkertijd werd de analoge collectie geconfronteerd met wateroverlast in de nitraatopslag in Castricum. Dankzij snelle actie kon schade aan de films worden beperkt en hersteld.

De collectie in cijfers eind 2024

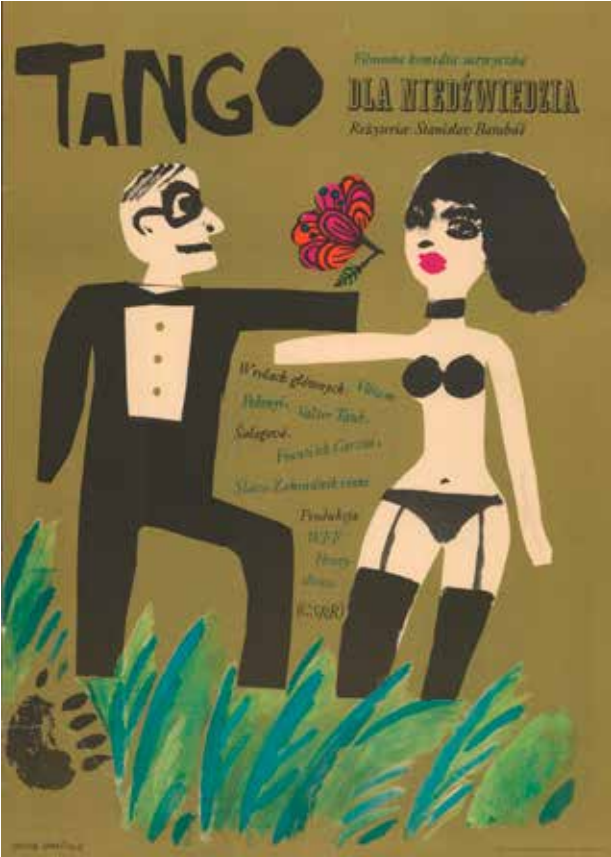
Blikken acetaatfilm	232.000
Blikken nitraatfilm	23.753
Filmtitels	63.632
Petabyte aan data	3,9
Filmtitels digitaal	23.000
Digitale collectiestukken (212 miljoen bestanden in Eye-D)	80.314
Affiches	102.000
Foto's	837.000
Archieven	269
Boeken	30.824
Tijdschriften	2.000
Precinema- en filmapparaten	2.405
(Tover)lantaarnplaten	12.500
Bladmuziek	3.687
Artikelen	98.000
Persoons- en instellingsdossiers	170.000
Filmbeschrijvingen	131.000

Van Vilnius tot Amsterdam: films uit de collectie wereldwijd vertoond in 2024

Eye deelt de collectie actief met een wereldwijd publiek. In 2024 werden 457 vertoningen georganiseerd, waarvan 108 in Nederland en 349 internationaal. Films uit de collectie werden vertoond op 175 locaties in 123 steden buiten Nederland, waaronder Barcelona, Berlijn, Fukuoka, Vancouver en Zürich. Veel van deze vertoningen vonden plaats bij FIAF*-filminstellingen en filmerfgoedfestivals zoals *Il Cinema Ritrovato*, *Le Giornate del Cinema Muto* en *Pirmoji Banga* in Vilnius.

* FIAF (Fédération Internationale des Archives du Film) is een wereldwijd netwerk van filmarchieven die zich inzetten voor het behoud en de toegankelijkheid van filmerfgoed.

De *Fondation Pathé Seydoux* in Parijs, de enige bioscoop ter wereld gespecialiseerd in stille film, vertoonde in 2024 maar liefst 26 titels uit de Eye-collectie, vaak op 35mm. Andere hoogtepunten waren een groot *Johan van der Keuken-retrospectief in Brussel* en thematische programma's zoals *Early Color Cinema and Impressionism* in de National Gallery of Art (Washington D.C.) en het *Cinewerkplaats-programma* in Parijs.

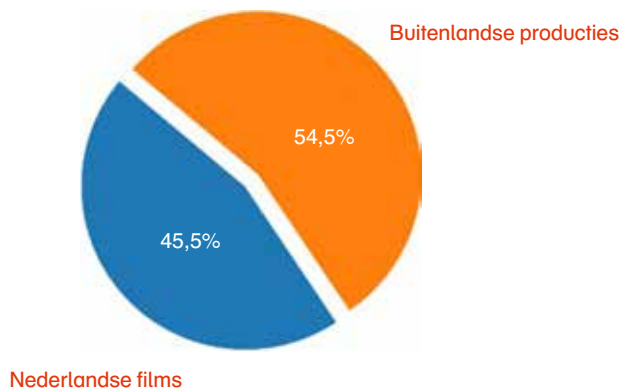

Affiche *Tango pre medveda* (Stanislav Barabás, Tsjechoslowakije, 1967). Ontwerper: Mucha Ihnatowicz

Archival Loans: De meest uitgeleende films in 2024

Beppie (Johan van der Keuken, 1965)
Blind kind (Johan van der Keuken, 1964)
Filibus (Mario Roncoroni, 1915)
Le chemineau (Albert Capellani, 1905)
Man with a Movie Camera (Dziga Vertov, 1929)
Almacita di desolato (Felix de Rooy, 1986)
De stilte rond Christine M. (Marleen Gorris, 1982)
Donna: Vrouwen in verzet (Yvonne Scholten, 1980)
Regen (Mannus Franken & Joris Ivens, 1929)

Uitgeleende films (457 totaal)

Archival Sales

In 2024 verwerkte Eye 167 bestellingen (1012 films en clips) voor in totaal 151 klanten, waarvan 86 nieuw en 65 terugkerend. De vraag naar de collectie blijft groot, met 89 bestellingen uit het buitenland en 62 uit Nederland. De aanvragen waren divers in hun gebruik: archiefmateriaal werd veelvuldig ingezet voor tentoonstellingen (32), documentaires (28) en televisieproducties (20). Daarnaast waren er aanvragen voor distributie (5), films (8), onderzoek (8), archieven (2) en particuliere doeleinden (10). In de categorie 'overig' vielen 38 bestellingen.

Affiche *Filibus* (1915)

Eye-archieffbeelden in prijswinnende IDFA-films

Dit jaar speelden archiefbeelden uit de collectie van Eye een belangrijke rol in meerdere prijswinnende films op IDFA. *Trains* (Maciej Drygas, Polen), mede-geproduceerd door Eye, won Best Film en Best Editing in de internationale competitie. De film gebruikt historische treinbeelden, waaronder *Aankomst Circus Carré* en *Het bezoek van Eisenstein aan Holland*.

De visueel indrukwekkende film *Bestiaries, Herbaria, Lapidaries* (Massimo D'Anolfi & Martina Parenti, Italië) won de Best Director-award in de Envision Competition, met fragmenten uit onder andere *Ontluikende bloemen* en *Dierenleven*.

De propagandist (Luuk Bouwman, Nederland) over filmmaker Jan Teunissen werd uitgeroepen tot Best Dutch Film en bevat fragmenten uit *Vrijdagavond* en *Willem van Oranje*.

De jeugddocumentaire *De onzichtbaren* (Martijn Blekendaal, Nederland) kreeg een speciale vermelding in de categorie 9-12 jaar. Eye adviseerde inhoudelijk en juridisch bij deze productie en leverde een fragment uit de Batavus-reclame *Hoe kan dat...?*

Publieksprogramma's

Meet The Archive: jaarlijkse editie

25 mei 2024

Op de jaarlijkse *Meet the Archive*-dag staat het werk van Eye's restauratoren en curatoren centraal. Bezoekers kregen inzicht in recente ontdekkingen, bijzondere verhalen uit de filmgeschiedenis en verborgen schatten uit de collectie. De dag stond in het teken van activistische film, met aandacht voor het Amsterdams Stadsjournaal, De Rode Lantaren en de Eerste Internationale Feministische Film- en Videoconferentie georganiseerd door Feministisch Filmkollektief Cinemien. Daarnaast werd het werk van kunstenaarsfamilie Paul, Menno en Françoise de Nooijer belicht, vond de boekpresentatie van de Framing Film-titel *Archival Film Curatorship: Early and Silent Cinema from Analog to Digital* (Grazia Ingravalle) plaats, en presenteerde Artist-in-Residence Ginta Tinte Vasermane haar onderzoek. Verder werd het nieuwe streamingplatform Film Secession geïntroduceerd en werden korte films vertoond.

De dag sloot af met de feestelijke opening van de Eye International Conference, met een vertoning van *Obsessed with Light* (2023) van Zeva Oelbaum en Sabine Krayenbühl, een documentaire die rijklijk put uit Eye's collectie.

Ter promotie van *Meet the Archive* en toekomstige open dagen in het Eye Collectiecentrum, 24H Noord en rondleidingen voor interne en externe bezoekers, maakte Eye een *speciale video* voor sociale media en online platforms om het publiek kennis te laten maken met de collectie.

Totaal aantal bezoekers: 482

Meet the Archive: maandelijks reeks

Naast de jaarlijkse editie is sinds september 2024 een maandelijks reeks presentaties in het leven geroepen om het publiek regelmatig een inkijk te geven in de veelzijdige collectie en het werk achter de schermen van Eye. Tijdens elke editie neemt een Eye-curator het publiek mee in een specifiek aspect van de collectie en werkzaamheden rond conservering en presentatie. Elke maand staat een ander thema centraal. Zo vertelde Eye-curator Rommy Albers bijvoorbeeld aan de hand van filmfragmenten over *Veri-Vision*, een baanbrekende Nederlandse uitvinding die het opnemen van 3D-films aanzienlijk vereenvoudigde.

Nieuwe aanwinsten

Digitale instroom

De digitale collectie groeit gestaag, met films die tegenwoordig bijna uitsluitend digitaal worden geproduceerd en aangeleverd. Jaarlijks ontvangt Eye gemiddeld 150 *born digital* films van producenten die subsidie van het Nederlands Filmfonds ontvangen. Zij zijn verplicht een digitale master en vertoningskopie bij Eye in te leveren. Daarnaast komen er jaarlijks ongeveer 200 digitale titels binnen via eigen digitalisering, de Korte Film Poule, schenkingen en andere curatorische projecten. Dit leidt tot een jaarlijkse toename van circa 500 terabyte aan nieuwe digitale bestanden.

Meet the Archive over de Nederlandse uitvinding Veri-Vision, een vroege versie van 3D-technologie

In 2024 is er een recordaantal van 163 films via de Filmfonds-regeling aan de collectie toegevoegd. Eye vervult hiermee een belangrijke rol in het bewaren en toegankelijk maken van hedendaagse Nederlandse films en internationale coproducties.

Voorbeeldtitels uit de digitale instroom Filmfonds 2024:

Moeder Suriname – Mama Sranan (NL, Tessa Leuwsha, 2023)

De bezette stad (GB/NL, Steve McQueen, 2023)
They Shot the Piano Player (ES/NL/LU, Fernando Trueba, 2023)

Expeditie Cupido (NL/HR, Erwin van den Eshof, 2024)

Vos en Haas redden het bos (NL, Mascha Halberstad, 2024)

Vos en Haas redden het bos (2024)

Film- en filmgerelateerde aanwinsten

In 2024 breidde Eye de collectie uit met een breed scala aan films, objecten en kunstwerken. Zo werden 16mm- en 35mm-films verworven uit de tentoonstelling *Underground: American Avant-Garde Film in the 1960s*, waaronder werk van filmmaker Marie Menken.

Voor de nieuw opgerichte Eye Art Collection werd een eerste aankoop gedaan: de neonsculptuur *Do You Really Think I Lick You Because I Like You?* (2023) en het digitale drieluik *The Space Between Your Teeth and Tongue* (2023) van Janis Rafa.

Pop uit Dollywood Studio's van Joop Geesink

Van bioscoop The Movies ontving Eye speelfilm-negatieven uit de jaren '80, met titels als *Het meisje met het rode haar* en *Schatjes*. Eye nam daarnaast foto's, scripts en schilderijen van Felix de Rooy op in de collectie, evenals originele poppen uit de Dollywood Studio, waarvan enkele een plek krijgen in de nieuwe animatietentoonstelling.

Dankzij een veiling van doublures kon Eye bijzondere affiches aankopen. Opvallende schenkingen waren een Bioscope-projector uit 1906 (Warwick Trading Company) en analoge filmapparatuur van filmmaker Lex Leffelaar, die wordt ingezet bij rondleidingen in het Collectiecentrum.

Do You Really Think I Lick You Because I Like You?
(Tentoonstelling Janis Rafa, 2023)

Collectiebeheer

Certificering CoreTrustSeal voor digitale duurzaamheid

In juli ontving Eye als eerste filmarchief ter wereld het prestigieuze CoreTrustSeal (CTS) certificaat voor digitale duurzaamheid. In augustus 2024 waren er slechts 123 CoreTrustSeal-gecertificeerde data-repositories wereldwijd. Dit certificaat garandeert dat Eye's digitale filmcollectie met meer dan 15.000 films (circa 3,9 Petabyte) ook in de toekomst toegankelijk blijft, zelfs wanneer technologieën zullen veranderen. Deze erkenning onderstreept Eye's inzet om de authenticiteit van films te waarborgen en de digitale collectie veilig te stellen voor toekomstige generaties. Deze prestatie werd bereikt na drie jaar intensieve voorbereiding en toont de leidende internationale rol van Eye op het gebied van digitale conservering. Eye zal binnen vijf jaar ook de filmgerelateerde digitale collectie met onder andere affiches en setfoto's op deze manier certificeren.

Wateroverlast nitraatopslag Castricum

Een dieptepunt voor de analoge collectie was de wateroverlast in de nitraatopslag in Castricum, die sinds december 2023 problemen veroorzaakt. Door een verhoogd grondwaterpeil en zware regenval steeg het waterniveau in juni 2024 tot 25 cm, waardoor 80 blikken nitraatfilm beschadigd raakten. Dankzij snelle actie kon het vriesdrogen van 85 natte films succesvol worden afgerond, zonder blijvende beschadigingen.

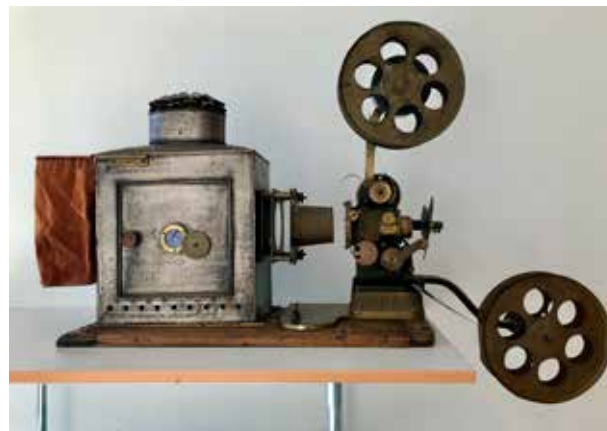
Eye heeft de infrastructuur op korte termijn verbeterd om verdere schade te voorkomen, maar blijft in gesprek met het ministerie van OCW over een duurzame langetermijnoplossing voor veilige nitraatopslag. Die is absoluut noodzakelijk om schade aan een belangrijk deel van de collectie in de toekomst te voorkomen. Hiervoor worden verschillende opties

onderzocht, waaronder een nieuwe opslag op basis van duurzame houtbouw en aanpassing van de bestaande bunkers.

De calamiteit trok internationale aandacht. Restaurator Annike Kross werkt aan een wetenschappelijke rapportage en coördinator Collectiebeheer Catherine Cormon deelde de opgedane inzichten op een symposium van de Association of Moving Image Archivists (AMIA) en een training van Institut national de l'audiovisuel (INA) voor het French Institute of South Africa (IFAS), getiteld *Disasters: Lessons Learned*.

Nieuw collectiebeheersysteem

Eye is sinds 2022 bezig met de implementatie van het nieuwe collectiebeheersysteem Axiell Collections. Dit systeem wordt ook gebruikt door filmarchieven zoals BFI, Deutsche Kinemathek, Swedish Film-institute, Filmoteca Española en Academy. In 2024 lag de focus op het bewerken van data uit het oude systeem (CE), zodat deze geïntegreerd kunnen worden in het nieuwe platform. De livegang van Axiell Collections staat gepland voor de tweede helft van 2025.

Bioscope-projector van verzamelaar IJsbrand Rogge

Knelpunten collectiebeheer

Analoge werkvoorraad

De verwerking van de analoge werkvoorraad blijft ook in 2024 een knelpunt, met bijna 50.000 onge-registreerde filmblikken. Sinds 2012 hebben veel distributeurs hun analoge films aan Eye overgedragen en na de sluiting van de Filmcentrale in 2020 kwamen *alle* distributiekopieën naar het Collectiecentrum. Daarnaast heeft Eye de afgelopen jaren veel archieven van makers, kunstenaars en verzamelaars ontvangen. Ondanks de inzet van een nieuwe collectieregistrator, trainees en vrijwilligers is extra capaciteit noodzakelijk om deze films te registreren, te digitaliseren en sneller toegankelijk te maken voor onderzoek, presentatie en creatief hergebruik.

Verouderende apparatuur en verdwijnende leveranciers

Filmarchieven worden beperkt in hun werkzaamheden door het verdwijnen van kennis en het stopzetten van de productie van specialistische filmapparatuur. Het faillissement van Steenbeck B.V. eind 2024 heeft geleid tot het wegvallen van onderhoudsdiensten voor viewingtafels, waardoor vervanging en reparatie van apparatuur steeds moeilijker worden. Eye onderzoekt alternatieve oplossingen, waaronder de opleiding van jonge technici, om deze essentiële expertise te behouden.

Conservering, digitalisering en restauratie

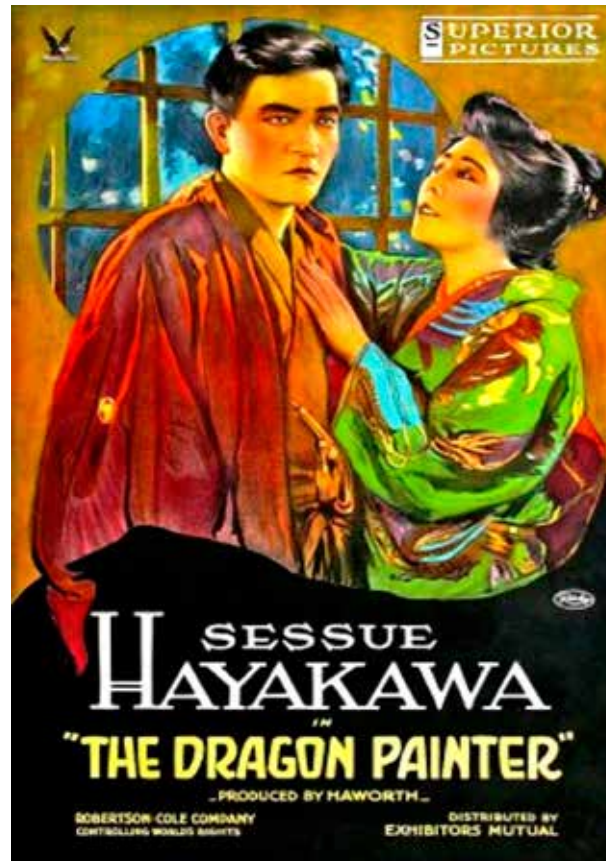
Eye zorgt voor het behoud en de restauratie van zijn unieke filmcollectie en prioriteert bij restauratie en digitalisering op basis van artistieke, maatschappelijke en historische waarde, en de noodzaak om fysieke schade te voorkomen. Deze inspanningen zijn essentieel voor zowel nationaal als internationaal filmerfgoed. Hieronder volgen een aantal projecten.

Eye's deelname aan A Season of Classic Films 2024

Het restauratieproject *Fantastic Flowers* – een samenwerking tussen Eye, Cinematek Brussel en Filmarchiv Austria – richt zich op de restauratie van spectaculair stencil-gekleurde films uit de periode 1906-1920 met 'bloemen' als thema.

Het project ontving een Joint Restoration Grant van €20.000 van de Association des Cinémathèques Européennes (ACE) ter ondersteuning van samenwerkingen tussen Europese filminstellingen. De toekenning werd op 20 mei bekendgemaakt in Cannes tijdens de lancering van A Season of Classic Films, een initiatief van 24 filmarchieven om Europees filmerfgoed breed toegankelijk te maken via gratis (online) vertoningen en educatieve activiteiten.

Daarnaast draagt Eye bij aan A Season of Classic Films met de restauratie van *Kracht* (Frouke Fokkema, 1990). De deels Limburgstalige film won het Gouden Kalf voor Beste Regie (1990) en Beste Film (1991) bij het Créteil International Women's Film Festival.

‘Stad en platteland botsen in de zwartgallige Gouden Kalfwinnaar *Kracht* (1990), die in fraaie nieuwe restauratie is te zien op de Eye Film Player.’

— Cas Hoekstra, VPRO Gids

Eye-restauratie *The Dragon Painter* (1919) in *Variety*

De door Eye gerestaureerde stille film *The Dragon Painter* (1919) is door *Variety* genoemd als een van de beste 4K Blu-ray-releases van 2024. De film behoort tot de vroegste Hollywood-films met een volledig Aziatische cast en werd in 2014 opgenomen in het Amerikaanse National Film Registry. De film is in 4K gerestaureerd in samenwerking met het San Francisco Silent Film Festival.

Sovjet Filmcollectie-project

Sinds de Russische invasie van Oekraïne in 2022 is de vraag naar Oekraïense films uit de collectie toegenomen, met name uit de VUFKU-studio's van de Sovjetperiode. Omdat Russische filmkopieën niet langer beschikbaar waren voor solidariteitsvertoningen, werd vaak een beroep gedaan op Eye's collectie. Om deze films breder toegankelijk te maken, heeft Eye meerdere titels gedigitaliseerd en in verschillende formaten beschikbaar gesteld.

In lijn met bredere initiatieven om archieven te dekoloniseren startte Eye in 2024 het Sovjet Filmcollectie-project om zijn unieke verzameling Sovjet-films – honderden titels – beter te registreren en te contextualiseren. Een belangrijk doel is om films correct te herleiden naar voormalige Sovjetrepublieken, zoals Oekraïne, Georgië en Armenië. Een klein team, onder wie een voormalig medewerker

van het nationale filmarchief van Oekraïne (Dovzhenko Centrum), werkt aan de registratie en beschrijving. De helft van de films heeft nog geen vertaling en de documentatie is in het Russisch. Eye onderzoekt daarom de mogelijkheden om Oekraïense vluchtelingen als vertalers bij dit project te betrekken.

Het project staat nog aan het begin en vordert langzaam naast andere werkzaamheden. Eye streeft naar verdere uitbreiding en financiering om de collectie beter te ontsluiten via digitalisering, internationale samenwerkingen en educatieve programma's. Het project werpt nu al vruchten af: binnen enkele maanden hebben internationale filmmakers en kunstenaars relevant beeldmateriaal in de collectie van Eye gevonden voor hun projecten – bijvoorbeeld over de Krim, Samarkand en traditionele dans.

Inventarisatieproject Super8-films van Jaap Pieters

In 2024 werd het inventarisatieproject van circa 500 Super8-films van de Amsterdamse filmmaker en kunstenaar Jaap Pieters afgerond. Dankzij financiering vanuit het Culture Moves Europe-programma van het Goethe Instituut kon een systematische documentatie en ordening van deze collectie worden gerealiseerd.

De Italiaanse curatoren Gianmarco Torri en Karianne Fiorini, gespecialiseerd in kleine filmformaten, voerden het onderzoek uit en brachten structuur aan in de verzameling. De verkregen inventaris vormt de basis voor de verdere catalogisering door Eye, waardoor het werk van Pieters beter toegankelijk en behouden blijft voor de toekomst.

Internationale onderzoeksprojecten

Eye was in 2024 archiefpartner van meerdere internationale onderzoeksprojecten, waaronder *Museum of Dream Worlds*, het Italiaanse project *REVIS*, het Amerikaanse *Media Ecology Project* (Dartmouth College) en het EU-project *WISSPER* (met Universiteit Libre de Bruxelles).

Daarnaast staat Eye in contact met Dyonna Benett, die in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) onderzoekt welke objecten afkomstig zijn uit of gemaakt zijn in Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius en Sint Maarten, en nu deel uitmaken van publieke collecties in Europees Nederland.

Filmblikken Sovjet Filmcollectie

Eye Collectiecentrum

Eye Study en rondleidingen Eye Collectiecentrum

Vanaf maart 2024 was de Eye Study ook op vrijdag geopend, waardoor onderzoekers en studenten vijf dagen per week toegang hadden tot de collectie. In totaal bezochten 1.102 mensen de Study, onder wie vaste bezoekers als biograaf Harry Hosman en Artist-in-Residence Ginta Tinte Vasermane.

Eye ontving 340 bezoekers in de Eye Study voor rondleidingen, waaronder groepen van de Nederlandse Academie voor Beeldcreatie, de HKU, de Dutch Filmers Academy, het Nieuwe Instituut en internationale gasten zoals een delegatie van het Beijing Filmmuseum. Naast deze bezoeken verzorgden medewerkers ook vele andere rondleidingen door het gehele Eye Collectiecentrum, onder meer voor het Sandberg Instituut, het Koreaanse Filmarchief (KOFA) en Euskadiko Filmatagia (Baskische filmarchief).

Personele veranderingen

In de sector Collecties nemen tot 2027 meer dan tien collega's afscheid vanwege hun pensioen. In 2024 nam Eye afscheid van twee prominente curatoren en de Directeur Collectie & Kennisdeling:

Dorette Schootemeijer, specialist in amateur- en smalfilm met een focus op de voormalig Nederlands-Indië-collectie leverde belangrijke bijdragen aan collectieonderzoek en aan de productie van nieuwe films zoals *Ze noemen mij Baboe* van Sandra Beerends. Haar afscheid werd omlijst met een symposium over het hergebruik van koloniale filmarchieven.

Mark-Paul Meyer met Jean Mitry award. Foto: Valerio Greco

Mark-Paul Meyer, senior curator, ging in oktober na meer dan 35 jaar bij Eye met pensioen. Hij begeleidde grote restauraties, werkte aan de beroemde Bits & Pieces-compilaties en was coauteur van het standaardwerk *The Restoration of Motion Picture Film* (2000). Zijn vertrek viel samen met de mede door hem samengestelde tentoonstelling *Underground* over Amerikaanse avant-garde film. In oktober ontving Meyer de prestigieuze Jean Mitry Award tijdens het festival Le Giornate del Cinema Muto, als erkenning voor zijn bijdrage aan filmarchieven en filmrestauratie.

In december nam ook **Giovanna Fossati** afscheid als Directeur Collectie & Kennisdeling na bijna 30 jaar bij Eye. Haar standaardwerk *From Grain to Pixel* (2009, 2018) en haar academische rol als bijzonder hoogleraar Filmergoed en Digitale Filmcultuur aan de UvA hebben bijgedragen aan Eye's internationale positie. Vanaf 2025 bekleedt zij de leerstoel Media Heritage, Technology and Culture aan de Universiteit Utrecht, van waaruit zij betrokken blijft bij Eye via onderzoeksprojecten en de Eye International Conference.

RIJLGE
YLAN
Landscap

2

KENNISDELING EN TALENTONTWIKKELING

Eye biedt breed verankerde programma's gericht op het delen van kennis en het bevorderen van toegang tot de collectie voor onderzoekers, studenten, jonge film liefhebbers en kunstenaars, zoals het *Artist and Scholar-in-Residence-programma*, de traineeshiptrajecten *Filmrestauratie en Filmcollectie* en *Programmeurs van de Toekomst* en het jongerenplatform *MovieZone*.

Daarnaast werkt Eye samen met de UvA binnen de *Masteropleiding Preservation and Presentation of the Moving Image*, de jaarlijkse *Eye International Conference*, de openbare lezingenreeks *This is Film! Film Heritage in Practice* en de academische boekenserie *Framing Film*.

In 2024 lag de focus op innovatieve en experimentele manieren om audiovisueel erfgoed te presenteren. De Eye International Conference onderzocht hoe digitale archieven kunnen worden geïntegreerd in fysieke en interactieve museumervaringen. De lezingenreeks *This is Film! Film Heritage in Practice* sloot hierop aan met presentaties van internationale projecten op het gebied van filmrestauratie en archivering.

Ook op het gebied van talentontwikkeling vond er een belangrijke ontwikkeling plaats in 2024. Het jongerenplatform *MovieZone* is met succes opnieuw gelanceerd en richt zich op jongeren van 15 tot 25 jaar uit heel Amsterdam.

MovieZone presents KinoTalk: Door de ogen van SMIB

Het eerste kick-off evenement in december was binnen enkele dagen uitverkocht. De avond bood een unieke blik op film door de ogen van het baanbrekende hiphopcollectief SMIB – een Amsterdamse creatieve beweging en vernieuwend hiphopcollectief, vernoemd naar de omgekeerde spelling van BIMS (de Bijlmer). Het programma bestond uit een filmvertoning en een exclusieve Q&A, waarin bezoekers in gesprek konden gaan met SMIB-lid GRGY over de filmkeuze en het creatieve proces.

Talentontwikkeling

Heroprichting MovieZone: talentontwikkeling voor jongeren

In 2024 werd MovieZone, het jongerenplatform van Eye, vernieuwd en versterkt als een plek waar jongeren met uiteenlopende achtergronden hun interesse in film en beeldcultuur kunnen verdiepen en vormgeven. Met coaching en workshops krijgen zij de kans om eigen initiatieven te ontplooiën, videocontent te maken voor de MovieZone-kanalen en een netwerk op te bouwen in de audiovisuele sector.

Jacqui Halman, Projectleider Jongerenparticipatie. Foto: Kiara Visser

Het programma bestaat uit verschillende trajecten, zoals de *Social Club*, waarin jonge makers via inspiratiesessies hun vaardigheden in conceptontwikkeling, branding en netwerken aanscherpen. Daarnaast biedt de *Talentscreening* vier jongeren de kans om een eigen filmprogramma samen te stellen, waarbij ze leren programmeren vanuit een eigen visie en talentvolle makers in de schijnwerpers zetten. Met deze initiatieven stimuleert MovieZone de volgende generatie film- en mediatalent.

Traineeship Programmeurs van de Toekomst

De drie deelnemers aan de tweede editie van het traineeshipprogramma Programmeurs van de Toekomst presenteerden in de zomer van 2024 hun eigen filmprogramma's. Gedurende het traject droegen ze ook bij aan de programmering van de reeksen Eye on Art, Eye Classics en Filmmagie, en verzorgden ze introducties bij films. De trainees presenteerden hun programma's in Eye en op de Eye Film Player.

Programmeurs van de Toekomst

Terra Incognita: Elemental Cinema Series – Aileen Ye

9 + 10 juli 2024

Het programma *Terra Incognita* onderzocht de relatie tussen het lichaam en de natuur met korte films en speelfilms van onder andere Werner Herzog en Raven Jackson. Daarnaast stelde Aileen Ye een speciale selectie samen voor de *Eye Film Player*.

Mind in Motion – Samuël Leemeijer

16 + 17 juli 2024

Mind in Motion was een programma over moderne animatiefilms die psychologische processen zichtbaar maken, met films als *A Silent Voice* (2016) en de Filipijnse sci-fi-film *The Missing* (2023). Voor de *Eye Film Player* selecteerde Samuël Leemeijer aanvullend materiaal.

This Isn't the Future I Ordered –

Farah Hasanbegović

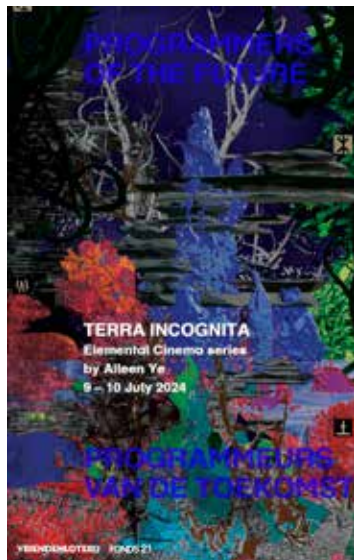
23 + 24 juli 2024

This Isn't the Future I Ordered was een programma tegen wanhoop met zelden vertoonde films, videokunst en videogames, waaronder de compilatie *Doomscrolling: Shorts Against Despair*, korte films over angst en hopeloosheid, en de audiovisuele lezing *Raised in the Institution of Dreaming* van Taymour Boulos. Ook Farah Hasanbegović stelde een aanvullend programma samen op de *Eye Film Player*.

Marketing & Communicatie

De trainees schreven verschillende artikelen voor het Online Magazine. Voor sociale media zijn drie video's geproduceerd met persoonlijke inleidingen. Trainee Farah Hasanbegović maakte ook een programmatrailer met filmmateriaal uit de Bits & Pieces-collectie.

16

Programma's Programmeurs van de Toekomst

Aantal bezoekers: 628 (gemiddeld 52 per voorstelling)

In oktober startte de derde editie van het traineeshipprogramma Programmeurs van de Toekomst, waarvoor drie nieuwe trainees zijn geselecteerd uit 260 sollicitaties: Humie Poursef, Alicia Bergamelli en Kato van der Speeten. Na een introductieperiode met kennismakingen en workshops zijn ze, onder begeleiding van senior programmeurs, begonnen aan hun eigen programma's.

Eindpresentatie traineeshipprogramma Filmrestauratie en Filmcollectie

22 + 30 juli 2024

In juli presenteerden de deelnemers van het traineeshipprogramma Filmrestauratie en Filmcollectie hun eindwerk. Filmcollectietrainee Meg Weijers deelde haar onderzoek naar filmcollectief De Rode Lantaarn. Filmrestauratietrainee Estelle Kaufmann gaf toelichting op haar werk aan de restauraties van de experimentele films van Paul en Menno de Nooijer.

Projecteren kun je leren

In 2024 is Eye gestart met de voorbereidingen voor het project *Projecteren kun je leren*, dat in 2025 van start gaat. Dit initiatief richt zich op het documenteren en behouden van analoge filmprojectie-expertise, een cruciale vaardigheid die steeds schaarser wordt door de digitalisering van de filmindustrie. Binnen het project worden interviews afgenomen met (oud-)operators, waarin hun kennis en ervaring met analoge filmprojectie worden vastgelegd. Daarnaast wordt een duurzaam kennis- en trainingsplatform ontwikkeld, waarmee toekomstige generaties kunnen worden opgeleid in de techniek en praktijk van analoge filmprojectie.

Academische Activiteiten

Masteropleiding Preservation and Presentation of the Moving Image

Sinds 2003 is Eye als medeoprichter nauw betrokken bij de organisatie en uitvoering van de Engelstalige masteropleiding Preservation and Presentation of the Moving Image aan de Universiteit van Amsterdam. Deze master biedt studenten de mogelijkheid zich te specialiseren in het behoud en de presentatie van bewegend beeld.

In januari werkten 16 eerstejaarsstudenten binnen een praktijkgerichte casestudy-workshop aan verschillende lopende projecten van Eye, Beeld & Geluid en LIMA: Het Transformation Project Archive, Aanbevelingen voor films met het vinegarsyndroom, Registratie van de Animatiepoppen van de Geesink Studio en Amerikaanse Stille Fictie op het Eye YouTube-kanaal. De studenten analyseerden en onderzochten de materialen en ontwikkelden presentatieplannen. Hun bevindingen, voorstellen en reflecties presenteerden ze aan medewerkers van de betrokken instellingen in de filmzaal van het Eye Collectiecentrum.

At One View (Paul de Nooijer & Menno de Nooijer, 1989)

In september is een nieuwe lichting van 16 studenten begonnen aan het masterprogramma. Hoofd Film Conservation & Digital Access Anne Gant en Digital Film Technician Jim Wraith verzorgden colleges over filmrestauratie en digitale film. Curator Stille Film Elif Rongen-Kaynakçi en restaurator Annike Kross gaven colleges over stille film, filmconservering en nitraat, en workshops over filmhandling en filmidentificatie.

Vier tweedejaarsstudenten liepen in het najaar van 2024 zeventien weken stage binnen de sector Collectie, gericht op filmidentificatie, digitale filmregistratie, animatiefilmregistratie en nitraatfilmregistratie. Deze praktijkervaring bood hen een waardevolle kans om hun kennis toe te passen en zich verder te ontwikkelen binnen het werkveld.

Masterclas Onderzoeksgroep Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition

19 januari 2024

In het kader van de ASCA-onderzoeksgroep Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition gaf kunstenaar Menno de Nooijer een masterclass: 'Paul and Menno de Nooijer: Working In Progress'.

Een aantal keer per jaar houden sprekers binnen de ASCA onderzoeksgroep in Eye gastlezingen over kwesties rondom conservering en presentatie van, en onderzoek naar, archief films. De onderzoeksgroep staat onder leiding van Giovanna Fossati (hoogleraar Filmerfgoed en Digitale Filmcultuur, UvA) en Floris Paalman (universitair docent en coördinator van de masteropleiding Preservation & Presentation of the Moving Image, UvA).

Lezingenreeks **This is Film!** **Film Heritage in Practice**

6 maart – 15 mei 2024

Dit jaar vond de negende editie van *This is Film! Film Heritage in Practice* plaats, Eye's jaarlijkse openbare lezingenreeks in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam. Tijdens zes woensdagmiddagssessies belichten internationale gastsprekers opmerkelijke projecten op het gebied van filmrestauratie en filmerfgoed. Iedere lezing bestond uit een inleiding, een lezing of interview, een Q&A met de gast en een filmvertoning. Dit jaar was het thema 'Presenting of Audiovisual Collections: Experiments and Explorations', in lijn met het thema van de Eye International Conference. De lezingen zijn ook online beschikbaar op het [YouTube-kanaal van Eye](#).

Aantal bezoekers: 478 (gemiddeld 80 per voorstelling)

Gastsprekers **This is Film! Film Heritage in Practice 2024**

- Erika Balsom (King's College London) over de tentoonstelling *No Master's Territories: Feminist Worldmaking and the Moving Image*;
- June Givanni en Nikolaus Perneckzy over de PanAfrican Film Archive;
- Eye's directeur Bregtje van der Haak met haar voormalige collega's van VPRO Tegenlicht, Marije Meerman, Koos van de Merbel en William de Bruijn, over het Tegenlicht Archief van de Toekomst;
- Irene Haan (Manager Digitale Presentatie, Eye) en Franka Schaap (Studio Louter) over de Eye Film Catcher en interactieve presentaties van audiovisuele collecties;

- Maya Cade over de Black Film Archive;
- Las Musidoras (Emilie Cauquy, Marién Gomez Rodríguez en Elodie Tamayo van de Cinéma-thèque Française) over de nalatenschap van de Franse filmmaker Musidora.

9e editie **Eye International Conference: Presenting of Audiovisual Collections: Experiments and Explorations**

26 – 29 mei 2024

Eind mei vond de negende editie van de *Eye International Conference* plaats, met als thema 'Presenting of Audiovisual Collections: Experiments and Explorations'. Deze jaarlijkse conferentie brengt wetenschappers, professionals, filmmakers en studenten van over de hele wereld samen om actuele kwesties op het gebied van audiovisueel erfgoed te bespreken.

De conferentie werd georganiseerd in het kader van het onderzoeksproject *Narratives from the Long Tail: Transforming Access to Audiovisual Archives* van het Zwitserse Nationale Fonds. Het doel van dit project is om de kloof tussen digitale archieven en de fysieke, interactieve wereld van museumervaringen te overbruggen. Het programma werd samengesteld in samenwerking met een adviesraad met acht leden van Eye, de Universiteit van Amsterdam en het Laboratory for Experimental Museology (EM+) van de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL).

Net als voorgaande jaren was de conferentie hybride, met zowel fysieke als online deelname. Deelnemers konden sessies live volgen en on-demand terugkijken via het virtuele conferentieplatform. De filmvertoningen 's avonds waren toegankelijk voor het algemene publiek. De conferentie werd afgesloten met een Open Dag in het Eye Collectiecentrum, met rondleidingen, filmvertoningen en een workshop Archival Film Curatorship.

Aantal bezoekers: 250 (waarvan 200 on-site en 50 virtueel)

Eye International Conference 2024

2e Global Audiovisual Archiving Conference (GAVA)

12 – 14 juli 2024

Van 12 tot en met 14 juli vond in Toronto de tweede editie plaats van de *Global Audiovisual Archiving Conference: Building Alliances (GAVA)*, een reizende conferentie die in 2022 door Eye is geïnitieerd. Deze editie was georganiseerd door Eye, Toronto International Film Festival en Archive/Counter-Archive. GAVA stimuleert samenwerking binnen de internationale audiovisuele archiefgemeenschap, met een focus op gemarginaliseerde archieven, community-archieven en archiefprojecten geleid door activisten en kunstenaars.

Artist & Scholar-in-Residence Programma

Eye heeft een Artist and Scholar-in-Residence-programma met als doel onderzoek naar en hergebruik van de collectie te stimuleren en de kruisbestuiving tussen film, kunsten en wetenschappen te bevorderen. Eye nodigt iedere twee jaar een kunstenaar/filmmaker en een wetenschapper in het Eye Collectiecentrum uit om met collectiemateriaal aan de slag te gaan.

Artist-in-Residence 2023/2024:

Ginta Tinte Vasermane

De Letse-Nederlandse kunstenaar Ginta Tinte Vasermane richtte zich tijdens haar residency op stille slapstickfilms en Vaudeville.

Scholar-in-Residence 2024: Asli Özgen-Havekotte

Asli Özgen-Havekotte is universitair docent Media en Cultuur aan de Universiteit van Amsterdam en onderzoekt diasporische, ontheemde en (post)koloniale collecties en hun rol in de dekolonisatie van archieven. Als onderdeel van haar residentie organiseerde zij de lezingenreeks *Decolonial Futures of Archives and Archiving*.

Performance en video-installatie Artist-in-Residence Ginta Tinte Vasermane

2 – 9 december 2024

Artist-in-Residence Ginta Tinte Vasermane ontwikkelde een video-installatie *Formed by the Gaze, Twisted by the Beast*, geïnspireerd op slapstick- en Vaudeville-films uit de Eye-collectie. De installatie werd op 3 december feestelijk onthuld, met een performance en voorafgaand een artist talk in *Eye on Art* waar ze haar inspiratiebronnen deelde. *Tijdens mijn residency bij Eye heb ik het verleden van bewegende beelden bestudeerd om het heden*

Formed by the Gaze, Twisted by the Beast (Ginta Tinte Vasermane, 2024)

Les six soeurs Dainef (1902)

beter te begrijpen. Mijn focus lag op stille slapstick-films, vaudeville en vroege non-fictie. Daarbij richtte ik me niet op de bekende slapstickmakers, maar op onbekende auteurs en films met obscure situaties, ongemakkelijke bewegingen en momenten van ongehoorzaamheid. Een selectie van door haar gekozen stille slapstick- en Vaudeville-films uit de collectie van Eye is ook te zien op de *Eye Film Player*.

Lezingenreeks 'Decolonial Futures of Archives and Archiving' Scholar-in-Residence Asli Özgen-Havekotte

september – december 2024

De lezingenreeks *Decolonial Futures of Archives and Archiving*, georganiseerd door Eye's Scholar-in-Residence Asli Özgen-Havekotte in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, verkende de relatie tussen audiovisueel erfgoed, archivering en dekoloniale perspectieven.

Jefftha Pattikawa, oprichter van archiefproject *Verloren Banden*, opende de reeks met een lezing over Moluks audiovisueel erfgoed en *community archiving*. Onderzoeker Sidar Bayram besprak de Koerdische onafhankelijkheidsbeweging, 'accidental archivism' en antikoloniaal verzet. Mohanad Yaqubi van het Palestine Film Institute richtte zich op gefragmenteerde en vernietigde audiovisuele archieven en het tegengaan van koloniale uitwissing, van met name Palestijns filmerfgoed. Nikolaus Perneczky (Queen Mary University of Londen) sloot het jaar af met een lezing over Afrikaans filmerfgoed in Europese en Noord-Amerikaanse instituten.

De reeks wordt in 2025 voortgezet.

Aantal bezoekers: ongeveer 200 (gemiddeld 50 per lezing)

3 PRESENTATIES

20

3.1 Filmprogrammering & Distributie

Eye presenteert films die zich onderscheiden door vorm, inhoud en maatschappelijke relevantie. In de programmering worden films in een bredere context geplaatst en vaak verbonden met de eigen collectie, waardoor filmgeschiedenis en hedendaagse cinema met elkaar in dialoog treden. Daarnaast zet Eye zich in voor de landelijke distributie van klassiekers, korte films en bijzondere recente films die niet door reguliere distributeurs voor Nederland zijn aangekocht.

In 2024 was de programmering breed en gelaagd met onder andere VR-ervaringen in de bioscoopzaal en internationale retrospectieven, zoals een uitgebreid eerbetoon aan de Franse regisseur Claire

Denis. Ook was er speciale aandacht voor de Nederlandse filmgeschiedenis met een programma over Sigma Pictures, waarin de producties van Matthijs van Heijningen en Guurtje Buddenberg centraal stonden.

Naast thematische programmering biedt Eye een breed scala aan terugkerende filmreeksen die context en verdieping geven. Series zoals Eye on Art en Eye on Sound verbinden film met andere kunstvormen, bieden ruimte voor reflectie en brengen vernieuwende perspectieven op zowel hedendaagse als historische cinema.

Eye werkte intensief samen met maatschappelijke, academische en muzikale partners, waaronder Marmoucha, om film, muziek en beeldcultuur met elkaar te verbinden. De bezoekerscijfers tonen aan dat zowel grootschalige publieksprogramma's (zoals The Coen Brothers Complete) als thematische programma's (zoals de focus op Palestijnse cinema en innovatieve VR-vertoningen) een breed en betrokken publiek bereikten.

Golden Eighties (Chantal Akerman, 1986) in Restored & Unseen

Terugkerende filmreeksen

Eye on Sound – The Smile – Wall of Eyes, On Film

23 januari 2024

Eye was een van de 18 bioscopen wereldwijd waar *Wall of Eyes*, het nieuwe album van de band The Smile in première ging. De 312 stoelen in Cinema 1 waren binnen vijf minuten uitverkocht. Hoogtepunt van de avond was de wereldpremière van de videoclip *Friend of a Friend* (Paul Thomas Anderson) op 35mm. The Smile werkte eerder samen met Anderson, die bekendstaat om zijn voorliefde voor analoge film. Tijdens de avond werd een compilatie vertoond van hun gezamenlijke projecten, waaronder de korte film *ANIMA* en de door Anderson geregisseerde videoclip *Daydreaming* van Radiohead. Eye ontving als schenking twee zeldzame 35mm prints van P.T. Anderson.

Aantal bezoekers: 312

Eye on Art – Film en beeldende kunst komen samen in wekelijkse screenings en gesprekken met hedendaagse kunstenaars en filmmakers.

Eye on Sound – Film en muziek in unieke combinaties, van live soundtracks bij stille films tot nieuwe scores voor Eye-collectiefilms.

Koolhoven & Simons – Maandelijkse avond waarin regisseur Martin Koolhoven en Eye-programmeur Ronald Simons cult- en genrefilms analyseren met fragmenten en gastsprekers.

Restored & Unseen – Herontdekte en recent gerestaureerde filmklassiekers, waaronder titels uit de Eye-collectie.

Eye Classics – Iconische films en moderne klassiekers uit de Eye-collectie.

Cinemini – Films en interactieve activiteiten voor de jongste bezoekers (2-6 jaar), in een speelse setting.

Filmmagie – Filmvertoningen en creatieve workshops voor kinderen van 6-12 jaar, met aandacht voor filmgeschiedenis en techniek.

Meet the Archive – Maandelijks blik achter de schermen van Eye's collectie, met verhalen over restauratie en archiefvondsten.

MUBI Exclusive in Eye – Voorpremières en speciale vertoningen van films die exclusief via MUBI worden aangeboden.

Reeks: MUBI Exclusive in Eye 3 mei 2024

MUBI Exclusive in Eye is een nieuwe reeks waarbij auteursfilms van streamingplatform MUBI exclusief in Eye te zien zijn. Deze samenwerking benadrukt de rol van Eye in het promoten van unieke filmervaringen. De eerste voorstelling is altijd met een bijzondere gast of maker die een introductie geeft. Het startschot van de serie was *Do Not Expect Too Much from the End of the World*, met een online introductie van regisseur Radu Jude en na afloop een Q&A met acteur Ilinca Manolache.

Aantal bezoekers: 104

Thematische filmprogramma's & retrospectieven

Claire Denis – Trouble-Making Magic

29 februari – 20 maart 2024

In maart presenteerde Eye een grootschalig *retrospectief* rond Claire Denis, een van de belangrijkste Europese filmmakers van dit moment. Haar films onderzoeken de nasleep van kolonialisme en het gevoel van ontworteling, met sensualiteit, verlangen en lichamelijke als terugkerende motieven. Haar werk inspireerde jongere filmmakers zoals Barry Jenkins (*Moonlight*) en Charlotte Wells (*Aftersun*).

Het programma bestond uit een selectie van 12 films, deels uit de collectie van Eye en deels uit nieuwe digitale restauraties. Bij de vertoningen waren inleidingen, onder andere verzorgd door de trainees van Programmeurs van de Toekomst. Eye Distributie bracht Denis' debuutfilm *Chocolat* (1988) in een

Eye Distributie bracht *Chocolat* (1988) landelijk uit

4K-restauratie uit in Nederlandse filmtheaters, in samenwerking met distributeur Bantam Film, die in dezelfde periode *Beau travail* (1999) uitbracht. Beide films waren niet eerder in Nederland in de bioscoop te zien. Samenwerking met Institut français zorgde voor promotie onder de Franse gemeenschap in Nederland.

Aantal bezoekers: 3148, waarvan 1022 bezoekers voor *Chocolat* en 1066 voor *Beau travail*

NU:Reality

14 maart – 18 september 2024

De serie *NU:Reality* bracht virtual reality naar de filmzaal met drie wekelijkse 360-gradenfilmvertoningen in Cinema 4 en vier VR-installaties per week. Het programma wisselde elke twee maanden van thema en werd vertoond in zeven filmzalen in Nederland. De eerste editie stond in het teken van natuur, de tweede keek naar de toekomst en de derde, Trailblazing Taiwan, presenteerde baanbrekende VR-werken uit Taiwan.

Virtual Reality in Eye

‘David Attenborough die je voert langs levensvormen die 350 miljoen jaar geleden op aarde leefden, of een bezoek aan een geestenrijk; in het nieuwe VR-programma in het Eye Filmmuseum betreed je werelden die fysiek onbereikbaar zijn.’

– Joost Broeren-Huitenga, *het Parool*

NU:Reality is een initiatief van Cassette, dat VR toegankelijk wil maken voor filmtheaters en subsidie ontving voor apparatuur, programmering, marketing en educatie. Eye had een bijzondere rol als medecurator en locatie voor persvoorstellingen. Bij Trailblazing Taiwan organiseerde Eye een persbijeenkomst met influencers en live contact met makers in Taipei.

Totaal aantal bezoekers NU:Reality: 956

Songs and Scenes from Palestine

12 mei – 22 mei 2024

Eye presenteerde als eerste instituut in Nederland een volledig Palestijns filmprogramma, met recente films van Palestijnse kunstenaars en documentairemakers. De reeks bestond uit filmvertoningen en een filmlezing door Mohanad Yaqubi (Palestijns Film-instituut, Universiteit van Gent) over de representatie van Palestina in de filmgeschiedenis. Met archieffragmenten liet hij zien hoe Palestijnen in historische films vaak buiten beeld blijven of geen stem krijgen.

De hedendaagse werken varieerden in stijl, van tactiel 8mm-materiaal tot gestileerde sciencefiction, wat mede te verklaren is doordat de makers geen nationale filmschool hebben gevolgd en verspreid wonen en werken. Thema's als culturele identiteit en de relatie met een herinnerd en gedroomd thuisland stonden centraal. Kunstenaar Noor Abed (Rijksakademie) was te gast. Andere filmmakers leidden hun werk in via videoboodschappen.

Het programma trok vooral een jong publiek en viel onverwacht samen met studentenprotesten aan universiteiten. Eye ziet een groeiende interesse in filmprogramma's die de relatie tussen beeldvorming en actuele maatschappelijke thema's verkennen.

Aantal bezoekers: 319 (gemiddeld 35 per voorstelling)

Keti Koti

30 juni 2024

Op de vooravond van Keti Koti, de herdenking van de officiële afschaffing van de slavernij in 1863 in Suriname en de Nederlandse Antillen, organiseerde Eye in samenwerking met dichter en filmmaker Lemuël de Graaf een speciaal programma. Dit twee uur durende evenement bracht een diverse groep jonge filmmakers, choreografen en muzikanten samen, waaronder Alida Dors, Donna Chittick en saxofoniste Romana de Meneges. Audilla Voorn (Femmetastic) trad op als host en begeleidde de Q&A's met de regisseurs. Eye-directeur Bregtje van der Haak opende de avond.

Aantal bezoekers: 66

A World Not Ours (2012)

Songs and Scenes from Palestine

Keti Koti in Eye. Foto: Bregtje van der Haak

The Coen Brothers Complete

11 juli – 11 september 2024

De zomer van 2024 stond in het teken van Joel en Ethan Coen, de iconische buitenbeentjes van Hollywood. Eye vertoonde achttien speelfilms van de broers, grotendeels uit de eigen collectie, aangevuld met korte films en soloprojecten. Daarnaast waren titels te zien die de Coens hebben beïnvloed of door hen zijn geïnspireerd.

Het programma opende op 11 juli met de Nederlandse première van de 4K-restauratie van hun debuut *Blood Simple* (1984). De Coen Brothers staan bekend om hun unieke mix van humor, briljante dialogen en visuele flair, vol onverwachte wendingen en memorabele personages.

Aantal bezoekers: 17.468 (gemiddeld 33 per voorstelling)

‘Deze zomer te zien: alle films van Joel en Ethan Coen, de weergaloze, fantasievolle filmmakers die in hun carrière geen genre onbenut hebben gelaten.’

– Bor Beekman, *de Volkskrant*

The Creative Worlds of Powell & Pressburger

12 september – 9 oktober 2024

Eye presenteerde een programma rond het legendarische duo Michael Powell en Emeric Pressburger, bekend om hun visueel overweldigende en subversieve films. Tussen 1942 en 1956 maakten zij als The Archers zeventien films, waaronder klassiekers als *Black Narcissus* (1947) en *The Red Shoes* (1948), die tot op de dag van vandaag een inspiratiebron vormen voor filmmakers en kunstenaars zoals Martin Scorsese, Tilda Swinton en Kate Bush.

The Red Shoes (1948). The Creative Worlds of Powell & Pressburger

Het programma kwam tot stand in samenwerking met het British Film Institute, dat in 2023 een retrospectief organiseerde en nieuwe restauraties uitbracht. In Eye werden veel films op 35mm vertoond, deels uit de eigen collectie, met inleidingen door experts en bewonderaars van hun werk.

Daarnaast bracht Eye Michael Powells controversiële klassieker *Peeping Tom* (1960) opnieuw uit, in een 4K-restauratie die is aangekocht voor distributie in de Benelux. De release was afgestemd met distributeur Cinéart, die tegelijkertijd de documentaire *Made in England: The Films of Powell & Pressburger* (2024) in de filmtheaters uitbracht. Verschillende bioscopen combineerden de release van *Peeping Tom* met de documentaire en een selectie van het werk van Powell & Pressburger.

Het programma werd breed besproken in de media. Voor de promotie werd een korte programmatrailer ingezet op de videoschermen van de Noord/Zuidlijn.

Aantal bezoekers in Eye: 3.077 (gemiddeld 32 per voorstelling)

Peeping Tom werd landelijk in 35 filmtheaters vertoond met in totaal 2.725 bezoekers

‘De Britse filmmakers Michael Powell en Emeric Pressburger vormden een hemelse match, maar hun oeuvre werd lang miskend. Hier komt verandering in, getuige een retrospectief in Eye Filmmuseum.’

– Gawie Keyser, *De Groene Amsterdammer*

Theo van Gogh en de vrijheid van meningsuiting

3 november 2024

Op 2 november 2024 was het 20 jaar geleden dat filmmaker Theo van Gogh werd vermoord. Eye stond stil bij zijn erfenis met een programma waarin biograaf Jaap Cohen en het publiek uitgebreid spraken over Van Goghs invulling van vrijheid van meningsuiting.

Aantal bezoekers: 154 (gemiddeld 51 per voorstelling)

Iconen van de Nederlandse cinema – Matthijs van Heijningen & Guurtje Buddenberg

7 – 13 november 2024

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van Sigma Pictures wijdde Eye een *filmweek* aan producentenduo Matthijs van Heijningen en Guurtje Buddenberg. Op het programma stonden enkele van hun meest invloedrijke films, waaronder *Flanagan*, *Een vlucht regenwulpen*, *Ciske de Rat*, *De lift* en *De bende van Oss*. Gedurende de week verwelkomde Eye tientallen Nederlandse filmmakers, acteurs en crewleden om het rijke oeuvre van beide producenten te vieren.

Matthijs van Heijningen & Guurtje Buddenberg. Foto: Floor Meijers

Twaalf films uit hun oeuvre werden vertoond, grotendeels op 35mm uit de Eye-collectie en vaak in aanwezigheid van cast en crew. Bijzondere aandacht ging uit naar feministische Nederlandse films, een belangrijke pijler van Sigma's nalatenschap. Hoogtepunten waren het oeuvregesprek door Sigma-biograaf Harry Hosman en de openingsavond met de vertoning van *Eline Vere*, bijgewoond door regisseur Harry Kümel. Een selectie van *Sigma-films* is te bekijken op de Eye Film Player.

Aantal bezoekers: 800 (gemiddeld 61 per voorstelling)

Satyajit Ray – In Search of the Modern

28 november – 25 december 2024

Eye wijdde een uitgebreid programma aan het werk van de Indiase regisseur Satyajit Ray (1921–1992), door NRC omschreven als 'tijdloos en brandend actueel'. Dertien van zijn films waren te zien in Eye, waaronder zijn gerestaureerde debuut *Pather Panchali* (1955), dat in 4K werd heruitgebracht in Nederlandse filmtheaters. Naast Ray's eigen films vertoonde Eye werken van regisseurs die hem inspireerden (*Ladri di biciclette*, 1948) en makers die door hem beïnvloed zijn, zoals Wes Anderson.

Pather Panchali (Satyajit Ray, 1955)

Een selectie van de vertoonde films van Ray reisde langs Nederlandse bioscopen en werd toegevoegd aan de Eye Film Player. Voor de opening en promotie werkte Eye samen met de Bengaalse Anandadhara-gemeenschap in Amstelveen. Inleidingen werden verzorgd door liefhebbers van Ray's werk en docenten van de vakgroep South and Southeast Asian Studies (Universiteit Leiden), die thema's als moderniteit en vrouwenemancipatie in zijn films belichtten.

Aantal bezoekers: 2722 (gemiddeld 43 per voorstelling)

‘Ondanks zijn status als een van de invloedrijkste regisseurs wereldwijd blijft Satyajit Ray onbekend en onderbelicht. Ook in Nederland waren zijn films lang niet te zien. Eye filmmuseum brengt nu een ode aan de regisseur, met onder meer een landelijke vertoning van klassieker *Pather Panchali*.’

– Devika Chotoe, de Volkskrant

The Home and the World / Ghare baire (Satyajit Ray, 1984)

Filmprogramma: Meesterwerk of mislukking?

5 december 2024 – 8 januari 2025

Ter gelegenheid van de release van *Megalopolis*, de nieuwe film van Francis Ford Coppola, presenteerde Eye een verdiepend filmprogramma met titels die bij hun oorspronkelijke release verdeeldheid veroorzaakten bij pers en publiek. De selectie bestond uit films die in hun eigen tijd niet goed werden begrepen, maar later werden erkend als visionaire meesterwerken.

Aantal bezoekers: 797 (gemiddeld 38 per voorstelling)

Megalopolis (Francis Ford Coppola, 2025)

Speciale evenementen & festivals

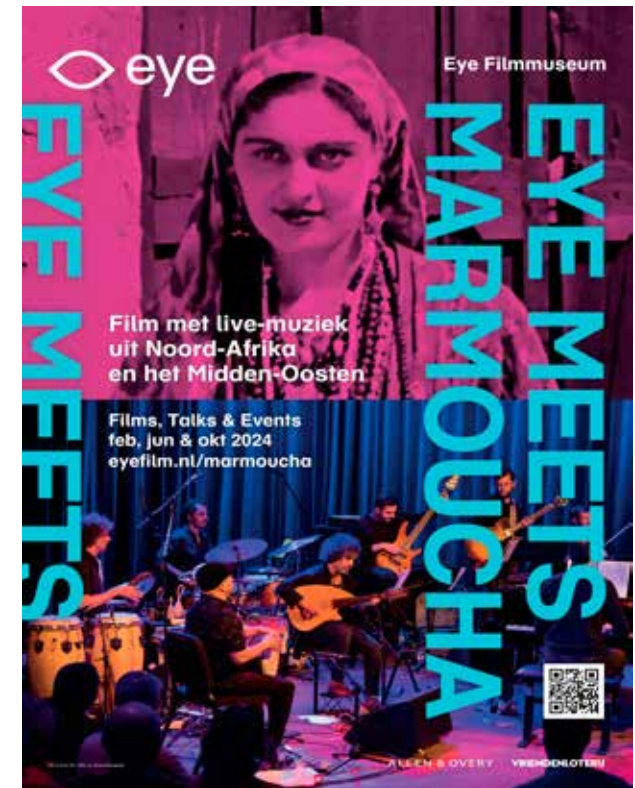
Eye Meets Marmoucha

februari, juni + oktober 2024

Eye en Marmoucha presenteerden in 2024 drie minifestivals waarin stille films uit de Eye-collectie live werden begeleid door het Marmoucha Orchestra en gastmuzikanten. Elk festival bracht film en muziek uit Noord-Afrika en het Midden-Oosten samen, met aanvullend lezingen, live performances en theatrale familievoorstellingen.

Een greep uit het programma: in februari werd onder meer de Georgische film *Eliso* (1928) live begeleid door het Marmoucha Orchestra en was er een voorstelling over Arabische poëzie, dans en muziek in samenwerking met El Hizjra, centrum voor Arabische kunst en cultuur in Amsterdam. In juni stond koloniale cinema centraal, met de Italiaanse film *Kif Tebbi* (1928) en een lezing van Eye-curator Elif Rongen-Kaynakçi over de koloniale achtergrond van de film. Verder was de documentaire *El Hal* (Trances, 1981) van Ahmed El Maanouni over de Marokkaanse band Nass El Ghiwane te zien. In oktober draaide het programma om Algerije, met *L'Atlantide* (1921) en *La Battaglia di Algeri* (1965), waarbij de laatste werd ingeleid door acteur Hakim Traïdia, die ook een familievoorstelling bracht over de legendarische figuur Nasreddin Hodja.

Aantal bezoekers: 359 (60 gemiddeld per voorstelling)

Eye Meets Marmoucha

El Hal (Trances, 1981). Eye Meets Marmoucha

Nurlimonade minifestival

14 februari 2024

Het Nurlimonade Minifestival presenteert jaarlijks films van verschillende filmclubs voor kinderen van 6-12 jaar in Amsterdam-Noord. Het festival biedt een rode loper, een feestelijk moment met de families van de deelnemers, en als cadeau een speciale korting voor een bezoek aan het museum, waarmee nieuwe doelgroepen aan Eye worden gebonden.

Dekmantel Festival Conference + Johnny Jewel (live score)

1 augustus 2024

Eye verwelkomde het internationaal bekende elektronische muziekfestival Dekmantel voor een dag vol lezingen, filmvertoningen en livemuziek, gericht op een jong en divers publiek. Producent en muzikant Johnny Jewel (*Drive*, *Twin Peaks*) werd geïnterviewd door Eye-programmeur Thijs Havens en gaf 's avonds een audiovisueel optreden waarin hij live synthesizer-soundtracks combineerde met filmbeelden. Een ander hoogtepunt was de exclusieve voorpremière van het nieuwe seizoen van de HBO-serie *Industry*, gevolgd door een gesprek met componist Nathan Micay over zijn overstap van dj naar filmmuziek.

Aantal bezoekers: 290

Johnny Jewel

Sunsets

21 – 25 augustus 2024

In de zomer van 2024 organiseerde Eye openluchtvoorstellingen in het park bij het museumgebouw. Bij zonsondergang konden bezoekers vijf films zien waarin de stad een centrale rol speelt: *Ciske de Rat* (1984), *Point Break* (1991), *Ghost World* (2001), *Lola rennt* (1998) en *Akira* (1988). De films werden vertoond op een groot scherm van 12 bij 6 meter. Voorafgaand aan elke film was er een eighties- of nineties-muziekvideo die aansloot bij de hoofdfilm. Met 500 zitplaatsen, comfortabele zitzakken en horeca bood het evenement een perfecte combinatie van film, muziek en een zomerse sfeer, met inleidingen door Noa Johannes van VPRO Cinema. Celine van Benten maakte een POV en aftermovie.

Aantal bezoekers: 1.497 (375 gemiddeld per voorstelling)

Sunsets 2024

Amsterdam Forever Young

27 oktober 2024 – 26 oktober 2025

Eye bundelde alle activiteiten rond de viering 750 jaar Amsterdam in een uitgebreide brochure van 32 pagina's, met een overzicht van voorstellingen, workshops, kinderactiviteiten en films op de Eye Film Player.

Museumnacht

2 november 2024

Tijdens de Museumnacht 2024 bracht Eye een ode aan het Amsterdamse nachtleven, van verleden tot toekomst, als onderdeel van 750 jaar Amsterdam. Met *Forever Young* als thema bood het programma een rijke mix van film, muziek en workshops, met als rode draad het werk van VJ-pionier Peter Rubin. Met meer dan 3500 bezoekers was dit de best bezochte Museumnacht sinds 2015. Het publiek varieerde van oud-Mazzo-gangers tot jonge *clubkids*. Naast film en muziek waren er rondleidingen, een karaokeclub met filmmuziek, een gebarentaalworkshop, een Celluloid-workshop en hapjes verzorgd door Eye's nieuwe horecapartner EUROWORLD.

Aantal bezoekers 3.500

Workshops tijdens Museumnacht 2024. Foto: Kiara Visser

Première-titels in Eye

In 2024 presenteerde Eye een eclectische mix van nieuwe films en heruitgebrachte klassiekers en thematische programmering. Op het programma stonden prijswinnende titels zoals *The Zone of Interest* (Jonathan Glazer) en *La Chimera* (Alice Rohrwacher), naast films van beginnende makers met een sterke eigen signatuur, zoals *Hypnos* (Ernst de Geer), *The Sweet East* (Sean Price Williams) en *Charcoal* (Carolina Markowicz). Nederlandse films waren te zien met titels als *Melk* (Stefanie Kolk), *Future Me* (Vincent Boy Kars) en *Alreadymade* (Barbara Visser).

Mijn Noord (Jaap van Beukel, 2024). Onderdeel van Amsterdam Forever Young

Actuele thematiek en innovatieve vormen

Veel films in de premièreprogrammering verkenden urgente maatschappelijke thema's, zoals migratie (*Green Border*, Agnieszka Holland), de impact van AI (*The Beast*, Bertrand Bonello) en de uitbuiting van de arbeidersklasse in Oost-Europa (*Do Not Expect Too Much from the End of the World*, Radu Jude). Daarnaast selecteerde Eye films met een bijzondere en authentieke vorm, waaronder het visueel symfonische *Samsara* (Lois Patiño) en het met maquettes geënceneerde documentairedebuut *The Mother of All Lies* (Asmae El Moudir).

Focus op documentaire

In het voorjaar van 2024 besteedde Eye extra aandacht aan documentaires, uiteenlopend in thematiek en vorm, zoals *Sur l'Adamant* (Nicolas Philibert) en *El Eco* (Tatiana Huezo). Van Huezo vertoonde Eye ook haar eerdere films *Prayers for the Stolen* en *Tempestad*. Eye blijft zich inzetten voor de vertoning van toonaangevende documentaires, in het bijzonder wanneer deze op innovatieve wijze gebruikmaken van archiefmateriaal of bijzondere filmtechnieken, zoals 3D. Een voorbeeld hiervan is de 3D-documentaire *Anselm* van Wim Wenders, die in Eye meer dan 10.000 bezoekers trok en daarmee een breed publiek wist aan te spreken.

Linda wil kip! (Chiara Malta & Sébastien Laudenbach, 2024)

Jeugdvoorstellingen

Gedurende het hele jaar biedt Eye een gevarieerd programma voor jonge bezoekers, met extra aanbod tijdens de schoolvakanties. Dit omvat filmvertoningen, creatieve workshops, gratis inloopactiviteiten en premières van jeugdanimatiefilms. Om de drempel te verlagen en de toegankelijkheid te vergroten, zijn bij Cinemini en Filmmagie voorstellingen aangeboden met een NGT-doventolk.

Cinemini: kijken & spelen

Peuters en kleuters konden films kijken en daarna spelen in het lichtlandschap van de Cinemini-zaal, een speelse en prikkelende omgeving die jonge kinderen uitnodigt tot ontdekken.

Filmmagie: films en creatieve activiteit

Kinderen van 6 tot 12 jaar maakten kennis met de magie van film door korte compilatieprogramma's uit de Eye-collectie. Aansluitend namen ze deel aan workshops, zoals het maken van flipboekjes of het kleuren en krassen op celluloid, waarna ze hun eigen creaties konden projecteren.

Disney's Alice met livemuziek en geluidseffecten

Eye vertoonde vier van de oudste Alice-films van Disney, live begeleid door foley-artiest Vincenzo AcquAria Castellana en muzikant Martin de Ruiter. Castellana verzorgde geluidseffecten zoals voetstappen en stormwinden, terwijl De Ruiter muziek speelde op bandoneon en andere instrumenten.

Eye Film Player: de online filmzaal van Eye

De *Eye Film Player* is de streamingdienst van Eye, waar film liefhebbers wereldwijd online toegang hebben tot films uit de collectie en titels die aansluiten bij het film- en tentoonstellingsprogramma. De Eye Film Player maakt het aanbod van Eye toegankelijk voor iedereen, ook voor wie het museum niet fysiek kan bezoeken. Wekelijks worden nieuwe films toegevoegd, waar mogelijk gratis of tegen een lage huurprijs.

In het afgelopen jaar heeft de Eye Film Player zich verder ontwikkeld tot een integraal onderdeel van Eye. Steeds vaker wordt het platform ingezet als verlengstuk van filmprogramma's en tentoonstellingen, bijvoorbeeld bij Powell & Pressburger, Programmeurs van de Toekomst en Liberté – Albert Serra. Hierdoor sluit de online programmering beter aan op de publieks- en perscampagnes van Eye. De tone-of-voice van de Eye Film Player is vernieuwd, met meer nadruk op passie, emotie en de maatschappelijke betekenis van film. De nieuwe slogan, 'De mooiste films van Eye Filmmuseum bij je thuis', weerspiegelt deze focus.

Programma's op de Eye Film Player

Eye biedt zorgvuldig samengestelde programma's die filmgeschiedenis en hedendaagse cinema belichten. Hieronder twee bijzondere voorbeelden uit het aanbod.

Jean Desmet: Ladies First

In de beginjaren van de filmindustrie speelden vrouwen een cruciale rol, zowel voor als achter de camera. De compilatie *Jean Desmet: Ladies First* brengt dit erfgoed onder de aandacht met vijf geres- taureerde films, voorzien van een nieuwe score door

Gonca Varol. Alle films komen uit Eye's collectie van Jean Desmet, die is opgenomen in het UNESCO Memory of the World Register.

De Nederlandse Filmacademie 65 jaar

Ter gelegenheid van het 65-jarig bestaan van de Nederlandse Filmacademie presenteert Eye in samenwerking met de academie een selectie van de meest bijzondere afstudeerfilms uit zes decennia filmonderwijs. Dit programma biedt een unieke blik op het talent en de ontwikkeling van Nederlandse filmmakers door de jaren heen.

In 2024 trok de Eye Film Player 187.426 unieke bezoekers, waarvan 60% uit Nederland en 40% uit het buitenland. Het aantal gehuurde films steeg met 52% naar 3.772, terwijl het totale aantal filmviews uitkwam op 12.049. In 2024 zijn 80 nieuwe films toegevoegd, waarmee het totaal beschikbare aanbod aan films is gegroeid naar 429 titels.

Toegankelijkheid blijft een belangrijk uitgangspunt. Circa de helft van de films is gratis en wereldwijd beschikbaar, zonder abonnementsverplichting. De meeste titels blijven permanent toegankelijk, en kijkers kunnen zelf de ondertitelingstaal kiezen (Engels of Nederlands). Het platform heeft digitaal rechtenbeheer (DRM), geo-blocking waar nodig en de mogelijkheid om films naar televisie te casten.

Verdwenen stad (2024) best bekeken gratis film op de Eye Film Player

Met deze groeiende online filmzaal brengt Eye zijn collectie en programmering bij een breed en internationaal publiek, en biedt het een flexibele en blijvend toegankelijke manier om filmgeschiedenis en hedendaagse cinema thuis te ontdekken. In samenwerking met de gemeente Amsterdam werd *Verdwenen stad* (2024, Willy Lindwer) rond 4 en 5 mei gratis toegankelijk gemaakt, zodat een breed publiek de film kon bekijken in het kader van herdenken en vieren.

Populairste films op de Eye Film Player

Best bekeken gratis films uit top 10

Verdwenen stad (2024, Willy Lindwer)

Verliefd op Amsterdam (1960-1967, Ed van der Elsen)

Een fotograaf filmt Amsterdam (1982, Ed van der Elsen)

Wan pipel (1976, Pim de la Parra)

Naakt over de schutting (1973, Frans Weisz)

Best bekeken huurfilms uit top 10

Spoorloos (1988, George Sluizer)

Blue Movie (1971, Wim Verstappen)

Beau travail (1999, Claire Denis)

Ghost Dog: The Way of the Samurai (1999, Jim Jarmusch)

Otto e mezzo (1963, Federico Fellini)

Gratis voor onderwijs

Sinds 2024 zijn alle films op de Player toegankelijk gemaakt voor het onderwijs. Scholen en onderwijsinstellingen hebben geen inlog meer nodig hebben om films tussen 9 en 16 uur kosteloos te vertonen aan leerlingen en studenten.

Distributie

In een jaar waarin het landelijke bioscoopbezoek daalde, groeide het landelijk bereik van Eye's distributietitels juist met 7%: van 68.850 bezoekers in 2023 naar 73.792 in 2024, nagenoeg het niveau van 2019 (75.969). Ook nam het aantal vertoningslocaties toe, van 79 naar 85 (69 in 2019). Opvallend is de groeiende populariteit van klassiekers onder jongeren — een trend die zich ook elders in Europa aftekent.

Klassiekers in de bioscoop en online

Eye brengt jaarlijks meerdere filmklassiekers opnieuw uit in de Nederlandse filmtheaters, vaak in nieuwe digitale restauraties. De meeste titels worden ook in Eye zelf vertoond, vaak in combinatie met een inleiding of nagesprek. Het bereik varieert per film en ligt tussen de 25 en 60 filmtheaters in Nederland. Daarnaast wordt, waar mogelijk, ook samengewerkt met het Belgische filmbedrijf Lumière, waardoor de films een breder publiek in de Benelux bereiken. Voor de meeste titels worden bovendien streamingrechten verworven, zodat ze beschikbaar blijven via de Eye Film Player.

In 2024 bracht Eye in totaal zeven klassieke films opnieuw uit:

- *Chocolat* (Claire Denis, 1988)
- *Moving* (Shinji Sômai, 1993)
- *Spoorloos* (George Sluizer, 1988)
- *Peeping Tom* (Michael Powell, 1960)
- *Kracht* (Frouke Fokkema, 1990)
- *Pather Panchali* (Satyajit Ray, 1954)
- *It's a Wonderful Life* (Frank Capra, 1946)

Restauratie en distributie: *Spoorloos & Kracht*

Twee door Eye gerestaureerde films werden in 2024 opnieuw uitgebracht in de filmtheaters en op de Eye Film Player.

Spoorloos

De gerestaureerde versie van *Spoorloos* (1988) van George Sluizer werd in zowel Nederland als België goed ontvangen. De film trok 12.000 bezoekers in Nederland en 4.000 in België, waarmee het de best bezochte heruitbreng van een Nederlandse film in 25 jaar werd.

Affiche *Spoorloos* (1988)

Ook op de Eye Film Player blijft de film populair. Naast *Spoorloos* zijn daar nog 14 andere films van Sluizer beschikbaar. De restauratie kreeg brede media-aandacht, met uitgebreide artikelen in NRC en Het Parool. Critici prezen zowel de film zelf als de restauratie:

‘De Nederlandse filmklassieker *Spoorloos* doet in een mooie restauratie opnieuw de bioscoop aan. De zenuwslopende psych thriller verdient een plek in de Canon van de Nederlandse Film [...]’

– Belinda van de Graaf, *Trouw*

Affiche *Kracht* (1990)

Eye organiseerde een landelijke voorpremière in samenwerking met Cineville in zeven landelijke bioscopen waaronder Eye. In Eye vond na afloop een gesprek plaats met Johanna ter Steege, Anouk Sluizer (producent en dochter van de regisseur) en andere cast en crewleden. In de andere bioscopen is een opgenomen videoboodschap van deze gasten te zien, aangevuld met festiviteiten zoals een *Spoorloos*-filmquiz. Voor de promotie werkte Eye voor het eerst samen met social filmplatform Letterboxd. De nieuwe trailer werd gedeeld via hun sociale-mediakanalen, waarmee 121.000 volgers werden bereikt en de video bijna 250.000 keer werd bekeken.

Kracht

Eye blijft zich inzetten voor de zichtbaarheid van Nederlandse vrouwelijke regisseurs. In 2024 werd *Kracht* (1990) van Frouke Fokkema opnieuw uitgebracht. De film werd door Eye in 4K gerestaureerd in het kader van het Europese project *A Season of Classic Films*.

Kracht, door *Filmkrant* omschreven als een van de ‘vergeten Nederklassiekers’, vertelt het verhaal van een jonge Limburgse boer die na het verlies van zijn vrouw een relatie krijgt met een kunstenares uit de stad. De film, bekroond met een Gouden Kalf voor Beste Regie, won meerdere prijzen op internationale filmfestivals.

Previously Unreleased

Previously Unreleased is een jaarlijks terugkerend programma waarin Eye tien bijzondere films selecteert op internationale filmfestivals en de distributierechten verwerft, zodat deze films in heel Nederland vertoond kunnen worden. In de afgelopen achttien jaar is het programma uitgegroeid tot een sterk merk en een vaste waarde binnen de zomerprogrammering. In 2024 is een overkoepelende trailer met hoogtepunten uit de geschiedenis van het programma gemaakt.

In de zomer bracht Eye tien weken lang elke week een nieuwe film uit, geselecteerd met een open en nieuwsgierige blik op het wereldwijde aanbod. Het programma richtte zich op films uit minder vaak vertoonde filmlanden, waaronder Vietnam, Griekenland en Portugal, en bood ruimte aan zowel nieuw talent als vernieuwende werken van ervaren regisseurs. Artistieke kwaliteit en diversiteit in stijl en genre stonden centraal.

Dit jaar bestond de selectie uit films van gevestigde namen als Kelly Reichardt (*Showing Up*), Radu Jude (*Do Not Expect Too Much from the End of the World*), Lisandro Alonso (*Eureka*) en Thiên An Pham (*Inside the Yellow Cocoon Shell*), maar ook van opkomende makers, zoals João Canijo met zijn intrigerende ‘spiegelfilms’ *Mal viver* en *Viver mal*.

Het programma werd breed geprezen door critici en publiek, met lovende recensies in onder andere *Ravage*, *Filmkrant* en *Het Parool*.

Aantal bezoekers in Eye: 4540

Aantal bezoekers landelijk: 23.328

‘Bijna was *Showing Up* aan de Nederlandse bioscopen voorbijgegaan: film distributeurs zagen geen handel in het subtiele, introverte drama. Dankzij het onvolprezen zomerprogramma *Previously Unreleased* van filmmuseum Eye in Amsterdam konden we toch kennismaken met beeldend kunstenaar Lizzy (Michelle Williams)[...]’

– Redactie de Volkskrant

Korte Film Poule

De *Korte Film Poule* (KFP) is sinds 2014 het landelijke distributieplatform voor korte films van Eye. Het platform biedt filmtheaters en bioscopen een laagdrempelige manier om korte films te vertonen, als voorfilm, als onderdeel van themaprogramma's of binnen een educatieve context. Eind 2024 bevat de *catalogus* 820 korte films.

Groei in abonnees en boekingen

Het aantal filmtheaters met een KFP-abonnement is opnieuw toegenomen. Eind 2024 hadden 65 theaters een abonnement, achttien meer dan in het voorgaande jaar. Het aantal vertoningen steeg ook: gedurende 2024 werden 386 verschillende films geboekt voor in totaal 3.791 vertoningen.

Dankzij een subsidieregeling van het Nederlands Filmfonds, waarmee KFP-abonnementen in 2024 tegen halve prijs konden worden aangeboden, sloten zich dit jaar 21 nieuwe theaters aan. De regeling is geëvalueerd en wordt in 2025 voortgezet.

Affiche *Showing Up* (Kelly Reichardt, 2022)

Elsa (Julia Jansch, 2022) is een van de films die met audiodescriptie wordt aangeboden op de KFP

Selectie en greep uit nieuwe toevoegingen Korte Film Poule in 2024

Elke zes maanden vindt een viewing plaats waarin nieuwe korte films worden beoordeeld door een commissie bestaande uit Eye-medewerkers en een extern lid. Nieuwe toevoegingen in 2024 waren onder meer:

- *Korte documentaires* met audiodescriptie (i.s.m. IDFA). Audiodescriptie maakt films, series en voorstellingen toegankelijk voor mensen die slechtziend of blind zijn. Deze is af te spelen via de *Earcatch-app* en synchroniseert automatisch met het geluid van het filmtheater.
- Muziekfilmprogramma's, *Muziek als onderwerp* en *Muziek ter ondersteuning van thema's*, samengesteld door regisseur Udo Prinsen, met werk van Fons Merkies, Fay Lovsky en Vincent van Warmerdam.
- Korte films uit de Eye-collectie, waaronder *The Dream of a Rarebit Fiend* (stille film met nieuwe score van Thijs Havens)

32

Dag van de Korte Film

21 december 2024

Op de kortste dag van het jaar organiseerde Eye samen met het Nederlands Film Festival en Go Short de elfde editie van de Dag van de Korte Film. Twee programma's – een selectie nieuwe Nederlandse korte films en een kinderprogramma (4+) met Europese animaties – werden vertoond in 27 filmtheaters door heel Nederland, online via Picl en in Eye zelf.

Eye heeft een *trailer* voor Dag van de Korte Film gemaakt in samenwerking met de andere partners die voor meerdere jaren kan worden ingezet.

Aantal bezoekers beide programma's in Eye: 152
Aantal bezoekers beide programma's buiten Eye: 1.260

3.2 Museale collectie- presentaties

Eye maakt de collectie toegankelijk voor een breed en divers publiek, zowel in het museum, online als op externe locaties. De collectie wordt op een eigentijdse en inclusieve manier gepresenteerd, met aandacht voor verschillende doelgroepen. Daarbij worden fysieke en digitale ontmoetingsplekken gecreëerd waar film fungeert als een verbindende en inspirerende kracht.

Permanente tentoonstelling 'Wat is Film?'

In de permanente tentoonstelling 'Wat is Film?', op de benedenverdieping van Eye en verspreid door het gebouw, ontdekken bezoekers de unieke collectie van Eye. De tentoonstelling belicht de ontwikkeling van filmtechnologie, van de eerste experimenten aan het eind van de negentiende eeuw tot de hedendaagse digitale vormen.

Naast historische filmapparaten biedt de tentoonstelling interactieve installaties, waar bezoekers zelf een flipboek of animatiefilm kunnen maken. De Flipbook Corner, die eind 2022 viraal ging op TikTok, blijft een trekpleister voor jonge bezoekers. Hier kunnen zij door middel van een korte video een eigen flipboekje maken, waarin ze zelf de hoofdrol spelen.

Een belangrijk onderdeel is de 360°-installatie Film Catcher, waarmee bezoekers op een intuïtieve en immersieve manier kennismaken met films uit de collectie.

Toename bezoek aan permanente tentoonstelling

De afgelopen jaren heeft Eye veel geïnvesteerd in het stimuleren van een bezoek aan de permanente tentoonstelling 'Wat is Film', onder andere via way-finding, Missie Superogen en een overzichtelijke plek op de website waar de communicatie over de tijdelijke als de permanente tentoonstellingen op één pagina te vinden is. In 2024 zijn de effecten hiervan duidelijk terug te zien in de cijfers: terwijl in 2023 nog 86% van de bezoekers met een tentoonstellingskaartje de permanente tentoonstelling bezocht, is dit in 2024 gestegen naar maar liefst 99%.

Film Catcher. Foto: Jordi Wallenburg

Toename jeugdkaartjes tentoonstellingen

Ondanks dat twee tijdelijke tentoonstellingen in 2024 (Albert Serra en Paravel & Castaing-Taylor) niet toegankelijk waren voor kinderen en Missie Superogen pas vanaf mei beschikbaar was, is er over het hele jaar toch een toename in het aandeel jeugdkaartjes. Dit steeg van 6,6% in 2023 naar 8,3% in 2024.

Affichegalerij

Met een collectie van meer dan 63.000 unieke film-affiches (totaal: 102.000) beheert Eye een van de meest omvangrijke en veelzijdige verzamelingen in Nederland. De affiches, variërend van de beginjaren van de film tot recente blockbusters en arthouse-films, bieden niet alleen een visuele geschiedenis van de cinema, maar tonen ook de evolutie van grafische vormgeving en filmreclame.

Eye presenteert doorlopend wisselende selecties die aansluiten op de programmering. In 2024 stond de galerie achtereenvolgens in het teken van 'paarden' (aansluitend op de tentoonstelling van Janis Rafa), 'dans in film', The Coen Brothers, Sigma Pictures en een selectie affiches uit de DDR.

Uitbreiding interactieve filmapparaten

Door het hele museum zijn *interactieve precinema-apparaten* te vinden, zoals de phenakistiscope, praxinoscoop en thaumatroop, waarmee bezoekers de basisprincipes van bewegend beeld kunnen ontdekken. In 2024 werden deze apparaten ook geplaatst in de gang naar zaal 4, een route waar veel kinderen langskomen tijdens de ontdekroute Missie Superogen of op weg naar een jeugdfilm.

Daarnaast zijn er twee extra apparaten toegevoegd, en een nieuw interactief apparaat, de Mutoscoop.

Ontwikkeling nieuwe presentatie animatietechnieken

In 2024 is een nieuwe presentatie over analoge animatietechnieken ontwikkeld als uitbreiding van de permanente tentoonstelling bij Cinema 4, die in 2025 wordt gerealiseerd. De presentatie toont collectieobjecten, artworks, bewegende beelden en making-of-materiaal en belicht het vakmanschap van Joop Geesink (poppenanimatie), Monique Renault (cell-animatie), Gerrit van Dijk (rotoscopie), Maarten Visser (mozaïekanimatie) en José Vonk (direct op celluloid).

Poema o tantsakh (Vadim Derbenyov, SUHH, 1970)

Publiekeducatie – Familieactiviteiten

Eye ontwikkelt activiteiten voor kinderen en hun ouders of begeleiders, zodat zij de collectie op een interactieve manier kunnen ontdekken. Workshops, interactieve installaties en de ontdekroute Missie Superogen bieden bezoekers een laagdrempelige en speelse kennismaking met film. Ook worden activiteiten ingezet om jonge buurtbewoners in aanraking te brengen met Eye.

Ontdekroute – Missie Superogen

Sinds 1 mei 2024 ontvangen families en kinderen bij elk tentoonstellingskaartje *Missie Superogen*, een interactieve ontdekroute die hen door het museum leidt via opdrachten en spelelementen.

Ontdekroute Missie Superogen

De route is doorlopend beschikbaar en is in oktober uitgebreid met een visuele bingo voor de tijdelijke tentoonstelling. De introductie van de ontdekroute Missie Superogen heeft geleid tot een duidelijke groei in jonge bezoekers en een verrijkte museum-ervaring voor families.

Gratis inloopactiviteiten tijdens schoolvakanties

Om de drempel te verlagen en de zichtbaarheid van kinderactiviteiten te vergroten, bood Eye in schoolvakanties gratis inloopactiviteiten aan:

- Herfstvakantie: Halloween-trepoppen maken, geïnspireerd door de film *Victor Vleermuis*.
- Kerstvakantie: Zelfgemaakte zaklampen gebruiken voor een interactieve lichtvoorstelling.

Bij Cinemini en Filmmagie werden in de herfst- en kerstvakantie voorstellingen aangeboden met een NGT-tolk, om ook dove en slechthorende bezoekers te betrekken.

Samenwerking AZC Nieuw-West

In oktober 2024 zijn mobiele animatietafels geplaatst in AZC Nieuw-West, waarmee bewoners eenvoudig stop-motion filmpjes kunnen maken via een gratis app. In december vond een instructiemiddag plaats om gebruikers wegwijs te maken.

Mini-bioscoopjes in Eye. Foto Corinne de Korver

Online presentatie collectie

Kennisbank

In 2024 is de *Kennisbank* op eyefilm.nl gelanceerd, waarin meer dan 110 collectiedossiers en artikelen zijn samengebracht. De collectiedossiers zijn uitgebreide artikelen met films en foto's uit de collectie, terwijl de kortere artikelen zich richten op bredere ontwikkelingen in de Nederlandse filmgeschiedenis. Deze bronnen stonden voorheen verspreid over verschillende platforms en zijn nu gebundeld om de vindbaarheid en doorzoekbaarheid te verbeteren. De lay-out is geoptimaliseerd en er worden in de komende jaren nieuwe teksten toegevoegd, waarbij ook meer recente onderwerpen aan bod komen.

YouTube

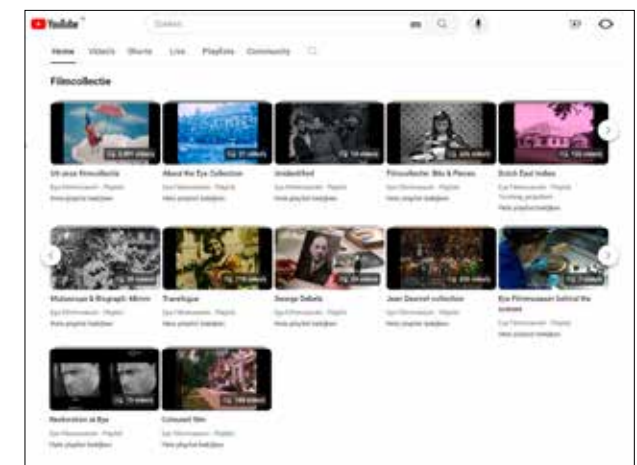
Eye's *YouTube-kanaal* bevat 2.488 collectiefilms. In 2024 werd een pauze ingelast in het uploaden van nieuw materiaal. De beperkingen van YouTube als platform zijn duidelijker geworden, met name op het gebied van het bieden van historische context. Eye heeft een interne klankbordgroep opgericht om beslissingen te ondersteunen over het al dan niet plaatsen van problematische films op het YouTube-kanaal. In 2024 is besloten dat alle films uit de collectie die op YouTube worden gepubliceerd de volgende disclaimer krijgen in de begeleidende tekst:

Deze film komt uit de collectie van Eye Filmmuseum. Veel films uit deze collectie bevatten verouderde informatie of kwetsende (beeld)taal. Dit is problematisch, maar we willen deze films niet uit de filmgeschiedenis wissen. Als filmmuseum tonen we films zo veel mogelijk in hun oorspronkelijke vorm.

Zoeken in de collectie

Eye zal in 2025 een nieuw catalogussysteem in gebruik nemen, dat de huidige applicatie (Collection Eye) zal vervangen: Axiell. In 2024 heeft Eye voorbereidingen getroffen om ook online toegang te bieden tot deze catalogus. De collectie van Eye wordt dan doorzoekbaar voor onderzoekers, makers, filmprofessionals en geïnteresseerden die niet naar Eye kunnen komen.

Binnen deze online catalogus zal Eye ook de *Nederlandse Filmdatabase-website* integreren. De Filmdatabase is een online filmografie met lemma's over Nederlandse films; over cast & crew en over bedrijven die bij de Nederlandse filmproductie betrokken zijn geweest sinds 1896. Alle informatie over films in de collectie van Eye en de Nederlandse filmproductie is dan via één ingang te doorzoeken.

Eye's YouTube-kanaal

3.3 Tijdelijke tentoonstellingen

Eye organiseert jaarlijks drie tijdelijke tentoonstellingen, waarmee het museum zich internationaal profileert als dé plek voor de kunst van het bewegend beeld en als podium voor film buiten de conventionele bioscoopervaring. Het tentoonstellingsbeleid richt zich op het raakvlak tussen film en beeldende kunst en presenteert innovatieve en zintuigelijke manieren om oeuvres van filmmakers en kunstenaars te ervaren. De tentoonstellingen worden in nauwe samenwerking met de makers ontwikkeld, waarbij de presentatievorm telkens op maat wordt bepaald. Sinds 2012 heeft Eye samengewerkt met kunstenaars en filmmakers uit 39 verschillende landen.

Eye blijft zich inzetten voor innovatieve manieren om de collectie te verbinden met presentatie. Een krachtig voorbeeld hiervan is het meerjarenproject *Eye(s) Open – Nieuwe perspectieven op filmerfgoed uit de koloniale tijd*, dat in 2024 van start ging. Dit project ontstond vanuit een duidelijke vraag en behoefte: de Open Call voor een Artist-in-Residencepositie in 2023 leverde een groot aantal voorstellen op voor artistiek hergebruik van de koloniale filmcollecties. Dit signaal is direct opgepakt en uitgewerkt tot een breder project waarbinnen kunstenaars de kans krijgen om hun visie op de collectie te geven in de vorm van nieuw werk.

Eye(s) Open – Nieuwe perspectieven op filmerfgoed uit de koloniale tijd

Binnen *Eye(s) Open – Nieuwe perspectieven op filmerfgoed uit de koloniale tijd* maken elf kunstenaars nieuwe films en installaties, gebaseerd op archiefmateriaal uit de koloniale filmcollecties van Eye. Deze werken worden in 2026 gezamenlijk tentoongesteld in Eye, onder gascuratorschap van Hicham Khalidi, directeur van de Jan van Eyck Academie in Maastricht. De tentoonstelling biedt een caleidoscopisch palet aan nieuwe perspectieven en draagt bij aan het maatschappelijke en academische debat over deze complexe collecties. Het project wordt ondersteund door een publicatie en een dynamisch publieksprogramma met presentaties, filmvertoningen en discussies.

Internationale samenwerking en mapping in Indonesië

Eye(s) Open krijgt een bredere internationale dimensie door samenwerking met het Erasmus Huis in Jakarta en andere Indonesische partners, waaronder culturele instellingen, onderzoekers en filmarchieven. Eind 2024 is onder leiding van curator en onderzoeker Lisabona Rahman een verkenning gestart naar

koloniaal filmerfgoed in Indonesië. Een team van Indonesische onderzoekers voert een *quick scan* uit naar de aanwezigheid van bewegend beeldmateriaal uit de koloniale tijd en brengt culturele makers in kaart die zich met dit thema bezighouden. Deze eerste inventarisatie vormt de opmaat naar een meerjarige samenwerking die het project inhoudelijk verdiept en tegelijkertijd relevantie geeft binnen de Indonesische context.

Het project sluit aan bij wereldwijde discussies over de conservering, beschrijving en presentatie van koloniale films. Deze films, vaak gevormd door eurocentrische perspectieven, vereisen een kritische herwaardering. Door samenwerkingen met partners zoals Framer Framed en CBK Zuidoost, draagt *Eye(s) Open* bij aan de dekolonisatie van audiovisuele archieven en stimuleert het een inclusieve benadering van filmgeschiedenis.

Kunstenaars

De deelnemende kunstenaars zijn Paula Albuquerque, Timoteus Anggawan Kusno, Esther Figueroa, Sabine Groenewegen, Eline Jongsma & Kel O'Neill, Miranda Pennell, Jameisha Prescod, Afrian Purnama, Riar Rizaldi en Mahardika Yudha.

Bestuurswisseling in Nederlandsch-Indië (Willy Mullens, 1927)

Terra Incognita (Timoteus Anggawan Kusno, 2022)

Award: Eye Art & Film Prize

18 oktober 2024

De Taiwanese kunstenaar en filmmaker *Chia-Wei Hsu* won in 2024 de tiende editie van de Eye Art & Film Prize. Deze jaarlijkse prijs, ondersteund door Ammodo, bestaat uit een geldbedrag van €30.000 en biedt de winnaar de mogelijkheid om nieuw werk te ontwikkelen dat in Eye wordt tentoongesteld.

Op 18 oktober werd de prijs uitgereikt, gevolgd door een gesprek tussen Chia-Wei Hsu en *Hito Steyerl* (de eerste winnaar in 2015) over de toekomst van film en de invloed van AI op VR en audiovisuele kunst. Eye ondersteunde het evenement met een socialemediacampagne, inclusief korte video's over alle laureaten sinds 2015.

Hsu toonde interesse in het werken met de voormalig Nederlands-Indiëcollectie van Eye, mogelijk met behulp van AI-technologieën. Naar aanleiding hiervan organiseerde Eye een interne bijeenkomst om artistieke, ethische, juridische, praktische en technische vraagstukken rondom AI en de collectie te bespreken.

Aantal bezoekers: 124 (uitverkochte zaal)

Eye Art & Film Prize winnaar 2024 Chia-Wei Hsu

Tentoonstelling Paravel en Castaing-Taylor – Cosmic Realism

20 januari – 20 mei 2024

In de tentoonstelling *Paravel en Castaing-Taylor – Cosmic Realism* werden bezoekers ondergedompeld in de zintuiglijke en grensverleggende wereld van Veréna Paravel en Lucien Castaing-Taylor. De kunstenaars, beiden met een achtergrond in antropologie en verbonden aan Harvard University, staan bekend om hun unieke aanpak waarbij de ervaring centraal staat boven de analytische interpretatie.

De tentoonstelling toonde zeven immersieve installaties die de ontwikkeling van de makers volgden, waaronder twee nieuwe werken. De nieuwe installatie *Spirits Stills* bestond uit een tiental grote foto's op lichtbakken met spookachtige beelden van zee-monsters. De tweede nieuwe installatie, *De Humani Corporis Fabrica*, bestond uit acht grote projecties, gebaseerd op hun langdurige filmonderzoek in Parijse ziekenhuizen.

Aantal bezoekers: 37.422 (de oorspronkelijke doelstelling was 25.000 bezoekers)

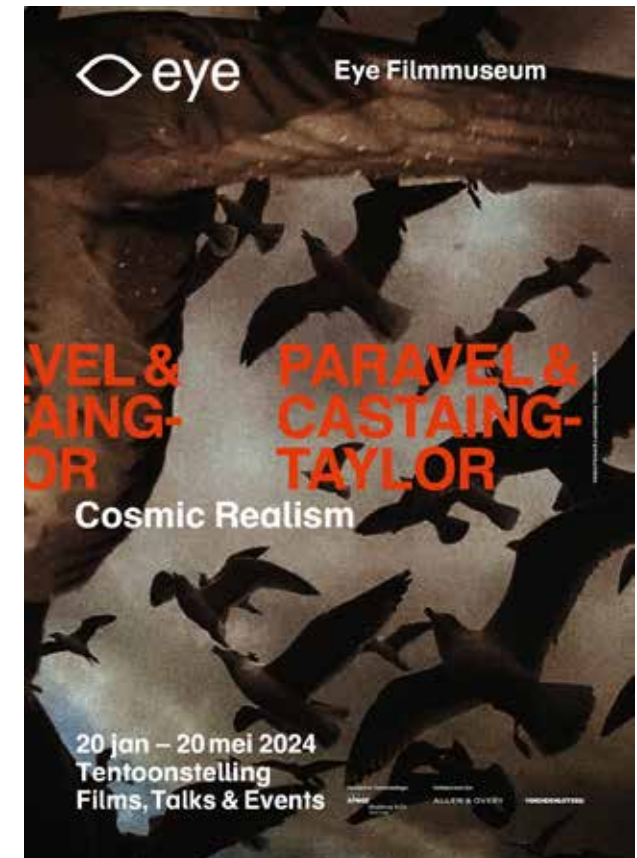
Filmprogramma tentoonstelling Paravel & Castaing-Taylor

Het filmprogramma bracht historische en hedendaagse antropologische documentaires onder de aandacht, een genre dat zelden in de spotlights staat. Eye werkte hiervoor samen met antropologisch collectief Dark Matter, docenten van de afdeling antropologie van de Universiteit Leiden en alumni van de Sensory Ethnography Lab aan Harvard University onder leiding van Lucien Castaing-Taylor.

Aantal bezoekers: 1189 (gemiddeld 28 per voorstelling)

Programma Eye Film Player: Paravel & Castaing-Taylor

Op de Eye Film Player selecteerden Veréna Paravel en Lucien Castaing-Taylor een film die veel voor hen betekent: *Moeder Dao*, de schildpadgelijkende van Vincent Monnikendam. Deze documentaire is samengesteld uit archiefbeelden uit het voormalige Nederlands-Indië. Aan het oorspronkelijk stille materiaal is een bijzondere geluidsband toegevoegd met ter plekke opgenomen geluiden, muziek en poëzie. Daarnaast verschenen twee films uit de bekroonde Indonesië-trilogie van Leonard Retel Helmrich op Eye Film Player: *Stand van de zon* en *Stand van de sterren*.

Affiche Paravel & Castaign-Taylor

Educatief programma tentoonstelling Paravel & Castaing-Taylor

Er zijn 48 educatieve rondleidingen geboekt door mbo-, hbo- en middelbare scholieren, met interactieve opdrachten over de unieke visuele taal en experimentele technieken van de kunstenaars.

Marketing & Communicatie

De marketingcampagne voor Cosmic Realism had als doel zowel het reguliere tentoonstellings- en filmpubliek van Eye als academische en antropologische gemeenschappen te bereiken. Eye produceerde een exclusief interview met Paravel en Castaing-Taylor over hun werk en fascinaties. Korte fragmenten (3-4 minuten) hiervan werden voorafgaand aan filmvertoningen getoond en waren online beschikbaar in het Online Magazine. De tentoonstelling kreeg brede redactionele aandacht met een evenwichtige spreiding tussen internationale dagbladen (Libération, De Standaard), kunstpublicaties (Glean, Art Daily, Mousse) en vakbladen (Medisch Contact).

Dry Ground Burning (2022), een feministisch queer gangster-epos over een vrouwenbende, was een van de vier Eye Film Player keuzefilms van Paravel & Castaing-Taylor

Tentoonstelling Albert Serra – Liberté

8 juni – 29 september 2024

De *tentoonstelling* rondom Albert Serra's controversiële theaterstuk en film *Liberté* bracht film, theater en installatiekunst samen. De tentoonstellingsruimte werd getransformeerd tot een donker bos met aarde, takken en afgedankte objecten, waardoor bezoekers ondergedompeld werden in Serra's decadente wereld waarin Franse aristocraten hun libertijnse vrijheidsidealen à la Marquis de Sade uitleven. Vier projecties toonden nieuwe montages van 32 minuten van filmmateriaal, synchroon afgestemd op de nachtelijke sfeer. Bij zonsopgang veranderde het licht in de ruimte, waardoor bezoekers zich geleidelijk bewust werden van hun omgeving en elkaar. De bezoekers konden daarnaast ook door peep holes naar erotisch archiefmateriaal uit de Eye-collectie kijken.

Aantal bezoekers: 32.404

Filmprogramma Albert Serra – Liberté

Ter aanvulling op de tentoonstelling werd een *filmprogramma* samengesteld met screenings van Serra's eerdere films, waaronder *La mort de Louis XIV* en *Pacification*. Het programma bevatte ook inspiraties voor zijn werk, zoals klassieke Hollywoodmelodrama's en subversieve Europese arthousefilms.

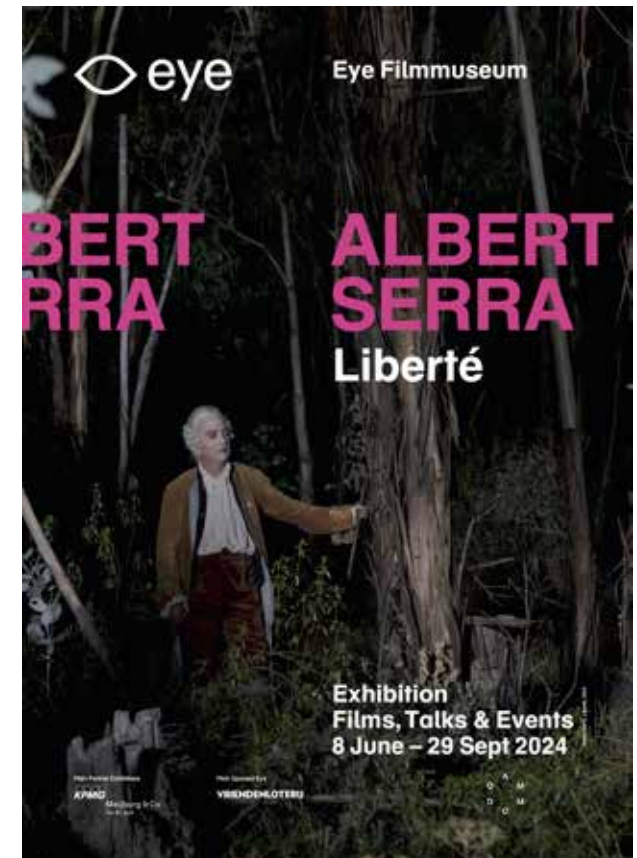
Speciale evenementen waren onder meer een Artist Talk met Albert Serra en filmwetenschapper Erika Balsom, en een Masterclass door Serra's vaste cameraman Artur Tort, in samenwerking met de Netherlands Society of Cinematographers. Programmeur Thijs Havens schreef een essay over Serra's werk en de invloed van Amos Vogels baanbrekende boek *Film as a Subversive Art*, dat te lezen is in het *Online Magazine*.

Aantal bezoekers: 1912 (gemiddeld 35 per voorstelling)

Marketing & Communicatie

Om de zintuiglijke ervaring in de promotie te benadrukken, ontwikkelde Cesar Majorana een geur die tijdens de opening in de tentoonstellingsruimte is verspreid en in de Eye Shop verkrijgbaar was.

In Nederland kreeg de tentoonstelling aandacht in grote dagbladen en publicaties zoals De Groene Amsterdammer, Theaterkrant, Metropolis M, Nu.nl, Gaykrant, kunstmagazine Mister Motley en NPO Radio 4 Opium. Internationaal viel de meeste media-aandacht op in Frankrijk, het VK en de VS, met recensies in toonaangevende outlets als Another Magazine, Apollo en Film Comment.

Affiche Albert Serra

De reacties op de tentoonstelling varieerden van afwijzend tot zeer positief. Internationale recensies, zoals die in Libération en Les Inrockuptibles, prezen de installatie. In Nederland waren de meningen verdeeld: NRC was kritisch, terwijl Edo Dijksterhuis in Het Parool de tentoonstelling roemde als een 'een zeldzaam genot in een tijd waarin alles rechtlijnig, uitlegbaar, herkenbaar en vooral netjes moet zijn.'

'The new exhibition is surely the best way into the material: it brings the movie's stillborn themes to life with impish humour, film-historical context and all the tricks a three-dimensional space can play on you. Perhaps the clue is in the name: where better to host a show about voyeurism and prurience than a museum called the Eye?'

– Arjun Sajip, Apollo

Tentoonstelling Underground – American Avant-Garde Film in the 1960s

13 oktober 2024 – 5 januari 2025

De tentoonstelling *Underground – American Avant-Garde Film in the 1960s* belichtte de revolutionaire Amerikaanse cinema uit de jaren zestig. In deze periode ontdekten veel filmmakers en kunstenaars in Amerika film als een kunstvorm, waarin film als autonome kunstvorm loskwam van Hollywood.

Eye presenteerde vijftien baanbrekende filmmakers, onder wie Shirley Clarke, Jonas Mekas, Yoko Ono en Andy Warhol, naast minder bekende vrouwelijke filmmakers zoals Storm De Hirsch, Marie Menken en Carolee Schneemann. De films, met technieken zoals krassen op film, dubbele belichting en multi-screenprojecties, boden scherpe maatschappelijke kritiek en reflecteerden op de turbulente jaren zestig. Eye toonde onafhankelijke films voor (zelfbeheerde) bioscopen, maar ook Expanded Cinema-experimenten, zoals Stan VanDerBeeks 11-kanaals installatie *Movie Mural* (1965-1968), voor het eerst te zien in Nederland.

Aantal bezoekers: 27.689

Opening tentoonstelling Underground. Foto: Maarten Nauw

‘Eye Filmmuseum bewijst het collectieve geheugen een grote dienst door met de tentoonstelling Underground het werk van Brakhage en andere pioniers uit de sixties in de spotlight te zetten.’

– Edo Dijksterhuis, *Filmkrant*

Filmprogramma Underground

Het *filmprogramma* bij Underground bood een verdiepende laag aan de tentoonstelling door de avant-gardecinema van de jaren zestig niet alleen te tonen, maar ook te contextualiseren binnen bredere maatschappelijke en artistieke bewegingen. Het programma had een festivalsfeer: drie weken lang waren er vrijwel dagelijks analoge filmvertoningen, inleidingen en gesprekken. Daarna volgden wekelijkse vertoningen tot het einde van de tentoonstelling. In totaal werden vijftig films vertoond, grotendeels op analoog formaat. Hoogtepunten waren de 8mm-projectie van *Psalm 21* (Stan Brakhage) en 16mm-dubbelprojecties zoals *Chelsea Girls* (Andy Warhol & Paul Morrissey).

Naast de vertoningen waren er inleidingen en gesprekken over onder andere activistische undergroundfilms (tijdens Election Night), queer cinema, popcultuur en de consumptiemaatschappij. Tijdens een psychedelica-week, in samenwerking met de Universiteit van Amsterdam, onderzochten docenten Film- en Televisiewetenschappen de connectie tussen psychedelische films uit de jaren zestig en de hedendaagse heropleving van het genre. Andere thema's waren de relatie tussen film, dans, muziek en theater, en de invloed van de Amerikaanse avant-garde op internationale filmmakers.

Aantal bezoekers: 1868 (gemiddeld 53 per voorstelling)

Eye Film Player: Underground

Op de *Eye Film Player* waren vier documentaires over Amerikaanse experimentele filmmakers te zien, waaronder *In the Mirror of Maya Deren*, *Notes on Marie Menken* en *Free Radicals: A History of Experimental Film*.

Educatief programma Underground

Eye bood een educatieve rondleiding bij de tentoonstelling Underground voor mbo-, hbo-studenten en leerlingen vanaf klas 4 van het vmbo, havo en vwo. In totaal zijn er 32 rondleidingen geboekt.

Publiekseducatie en familieprogrammering Underground

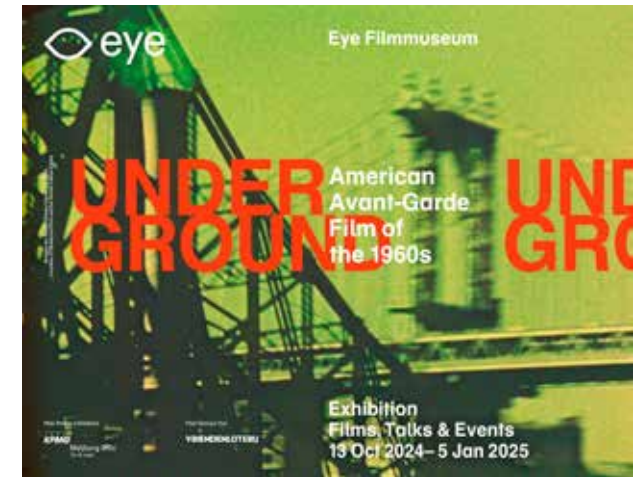
In de herfst- en kerstvakantie konden kinderen (6-12 jaar) onder begeleiding van een museumdocent de tentoonstelling bezoeken en deelnemen aan creatieve workshops:

- *Maak je eigen Caleidoscoop*: kinderen ontwierpen kleurrijke patronen, die live op een groot scherm werden geprojecteerd en een abstracte kleurenexplosie creëerden.
- *Film maken van verborgen werelden*: met microscopische lenzen legden kinderen onzichtbare structuren vast en verwerkten deze tot een abstracte stop-motionfilm.

Daarnaast sloot de ontdekroute Missie Superogen aan bij de tentoonstelling, waarbij de visuele bingo kinderen en hun ouders door de tentoonstelling leidde op zoek naar visuele iconen.

Marketing & Communicatie

De tentoonstelling was gericht op Eye's primaire doelgroep: liefhebbers van film, tentoonstellingen en het Eye on Art-publiek. In de Instagram-campagne lag de focus op jonge kunstenaars die geïnspireerd zijn door de Amerikaanse avant-gardecinema uit de jaren zestig, waardoor een brug werd geslagen tussen historische en hedendaagse kunstvormen.

Workshop 'Maak je eigen Caleidoscoop'. Foto: Corinne de Korver

4 EDUCATIE

Eye Onderwijs heeft als missie om elke leerling de taal van film te leren, niet alleen door het leren begrijpen van filmverhalen, maar ook door het creëren van eigen visuele verhalen. Het doel is om de blik van leerlingen op film te verbreden, zodat zij de kracht van beelden en de rol van de maker beter begrijpen. De programma's worden aangeboden in de klas, in musea en online, en zijn afgestemd op diverse onderwijsniveaus, van basisschool tot beroepsonderwijs en speciaal onderwijs. Onder begeleiding van ervaren filmmakers en filmdocenten wordt gebruikgemaakt van films uit alle hoeken van de wereld, met groepen van gemiddeld 30 leerlingen om interactie en verdieping te stimuleren.

Bezoekcijfers 2024

In 2024 heeft Eye meer dan 79.000 leerlingen bereikt met ongeveer 17.500 leerlingen in het primair onderwijs, 13.000 in het voortgezet onderwijs en ruim 27.000 via online lessen en de Eye Film Player. De ambitie om programma's te maken die aansluiten en relevant zijn voor alle leerlingen is terug te zien in de cijfers. Zo steeg het aantal leerlingen in het speciaal onderwijs dat deelnam aan programma's van Eye van 30 in het schooljaar 2018-2019 naar 950 in kalenderjaar 2024.

doelgroep	aantal leerlingen
Primair onderwijs Eye	2838
Primair onderwijs op locatie	14964
(KFP, cultuurcoach en gastles)	
Speciaal onderwijs	950
Primair onderwijs online	26309
(Mediamasters, LessonUp en Eye Film Player)	
Voortgezet onderwijs Eye	10711
Voortgezet onderwijs op locatie	2273
(KFP, gastles/Documentaire Paviljoen)	
Voortgezet speciaal onderwijs	116
Voortgezet onderwijs online	16877
(LessonUp en Eye Film Player)	
mbo Eye	1625
hbo Eye	924
wo Eye	75
Internationaal	1304
Overige	45
totaal	79.011

Gastlessen primair onderwijs

In 2024 zijn er 265 gastlessen gegeven op basisscholen in heel Nederland, waarmee in totaal 5849 leerlingen zijn bereikt. Het gaat om deze vier gastlessen. Bekijk hier de video om een indruk te krijgen van zo'n gastles in de klas.

Workshops

Scholen boekten in 2024 in totaal 158 workshops. Vanaf april breidde Eye het educatieaanbod voor VO-filmworkshops uit met Film je verhaal. In deze creatieve en interactieve workshop vertellen leerlingen een verhaal in slechts één minuut film.

Zaalprogramma's

In 2024 zijn er 65 zaalprogramma's geboekt. Enkele programma's zijn geüpdatet om beter aan te sluiten bij de voortdurend veranderende doelgroep. Zo kreeg Raar maar Waar een opfrisbeurt, waarbij meer collectiemateriaal wordt getoond en extra interactie is toegevoegd. Daarnaast is een vernieuwde versie van het populaire educatieve zaalprogramma Film en de Maker gelanceerd. Voor deze editie werkte Eye samen met Nils Vleugels,

Gastlessen primair onderwijs

bekend van zijn korte film *Inhumaan*, die meerdere nominaties en prijzen ontving. Zijn talent om 'cringe' op een unieke manier in beeld te brengen, sluit perfect aan bij de belevingswereld van tieners.

Rondleidingen

In 2024 hebben 5000 leerlingen uit diverse doelgroepen de permanente tentoonstelling bezocht, onder begeleiding van een filmdocent. Naast deze tentoonstelling werden ook educatieve rondleidingen aangeboden bij twee tijdelijke tentoonstellingen, Paravel & Castaing-Taylor (48) en Underground (32).

Speciaal onderwijs

In 2024 heeft Eye Onderwijs belangrijke stappen gezet in het versterken van de samenwerking met doelgroepen en culturele partners, gebaseerd op het principe *'nothing about us without us'*. Dit kwam onder andere tot uiting in de structurele inzet om filmeducatie beter te verankeren in het speciaal onderwijs, in nauwe samenwerking met docenten en leerlingen

Cluster 2: Toegankelijkheid voor slechthorenden en leerlingen met TOS

Eye werkt al langer aan de toegankelijkheid van film en filmeducatie voor leerlingen in het speciaal onderwijs. In 2024 bouwde Eye voort op de inzichten uit de pilot voor cluster 2, die in 2023 met financiering van Plein C was gestart. De focus lag op het verder toegankelijk maken van filmeducatie voor slechthorende leerlingen en leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS).

Naast de afronding van de lessenreeks, ontwikkeld met en voor leerlingen uit groep 6-8, werd in samenwerking met Taartrovers een speciaal programma opgezet voor kleutergroepen. Dit programma, dat in januari 2024 van start ging op drie deelnemende scholen, bood een laagdrempelige introductie tot film voor de jongste leerlingen binnen cluster 2.

Groepen 1 tot en met 4 van de Burgemeester de Wildeschool in Schagen, Alkmaar en Zwaag maakten op speelse wijze kennis met film via MiniCine, een speciaal ontworpen filmeubel voor in de klas.

Project voor Cluster 1 en 2 met IDFA

In september 2024 startte Eye een nieuwe samenwerking met documentairefestival IDFA, gericht op het versterken van sociaal-emotionele vaardigheden bij leerlingen in cluster 1 (slechtziend en blind) en cluster 2 (doof, slechthorend of met een taalontwikkelingsachterstand). Op basis van de positieve resultaten van de pilot in cluster 2, waarin film als middel werd ingezet om emoties te herkennen en te begrijpen, werd een projectaanvraag ingediend bij het Filmfonds. De aanvraag van €74.500 werd gehonoreerd, waardoor het project de komende jaren gerealiseerd kan worden.

Verspreiding van kennis over filmeducatie in het

speciaal onderwijs

Eye heeft in 2024 een belangrijke stap gezet in het delen van kennis over filmeducatie voor het speciaal onderwijs:

- **Kennisevenement:** op 24 september 2024 organiseerde Eye samen met het Landelijk Netwerk Filmeducatie tijdens het Nederlands Film Festival in Utrecht een kennisevenement, gericht op samenwerking binnen de sector en het structureel toegankelijker maken van filmeducatie voor het speciaal onderwijs.
- **Publicaties:** in juni publiceerde Eye een artikel en een interview over het samenwerkingsproject met Plein C in het Online Magazine, waarmee circa 130 docenten in het speciaal onderwijs werden bereikt.
- **Handreiking voor docenten:** in samenwerking met een filmdocent en op basis van inzichten uit eerdere pilots ontwikkelde Eye een praktische handleiding. Dit document biedt docenten concrete handvatten om filmeducatie beter in te zetten in de klas.
- **Nieuwsbrief voor docenten in het speciaal**

Pilot filmeducatie voor speciaal onderwijs

onderwijs: in 2024 lanceerde Eye een nieuwsbrief om docenten in het speciaal onderwijs beter te bereiken. De nieuwsbrief biedt relevante inzichten over film en filmeducatie, aangevuld met praktische tips en inspirerende voorbeelden. Met inmiddels meer dan 190 abonnees groeit de nieuwsbrief uit tot een waardevol platform voor kennisdeling en verbinding binnen deze onderwijsgemeenschap.

- **Eye als best practice binnen OAM:** in het kader van het jaarthema 'Toegankelijkheid' is Eye binnen het Overleg Amsterdamse Musea (OAM) erkend als *best practice*. Deze benoeming benadrukt de voortrekkersrol van Eye in het toegankelijk maken van cultuur en musea voor het special onderwijs.
- **Verdiepingstraining voor filmdocenten in het speciaal onderwijs:** in 2024 bood Eye, in samenwerking met Plein C, een verdiepingstraining aan voor Eye's filmdocenten. Deze training gaf praktische handvatten om beter aan te sluiten bij het ontwikkelingsniveau en de belevingswereld van leerlingen uit het speciaal onderwijs.

Samenwerkingen in het onderwijs

In 2024 versterkte Eye de samenwerking met diverse onderwijsinstellingen om filmeducatie structureel te verankeren. Het tweede samenwerkingsjaar met cultuurprofielschool De Witte Olifant startte in februari. Met steun van Filmhub Noord-Holland en Mocca ontwikkelde Eye een uitgebreid lessenplan, van kleuters tot bovenbouw. 280 leerlingen en 17 docenten maakten onder meer een korte slapstickfilm en volgden film- en acteerlessen. Daarnaast zijn de langdurige samenwerkingen met *Fluxus* Zaanstad en het *InNoord* scholenbestuur met een jaar verlengd, waardoor circa 3000 basisschoolleerlingen Eye bezoeken.

Cultuurcoach Amsterdam-Noord

Eye zet zich actief in om filmeducatie toegankelijk te maken voor kinderen en jongeren in Amsterdam-Noord. Een van de hoogtepunten in 2024 was de première van de groep 8-afheidsfilms, die op 15 en 16 juli plaatsvond in Eye. Zes basisscholen die deelnamen aan het Cultuurcoach-traject presenteerden hun films aan een enthousiast publiek van in totaal circa 500 bezoekers. De zalen waren gevuld met trotse families en leerlingen.

Om dit initiatief te continueren, diende Eye in november, samen met Cinekid, Filmhub Noord-Holland, Taartrovers en Nurlimonade, een aanvraag in bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) voor de Cultuurcoachregeling 2025-2028. De regeling beoogt de toegang tot kunst- en cultuureducatie in Amsterdam te vergroten, cultuureducatie op scholen te intensiveren en de doorstroom naar naschools cultuuraanbod te stimuleren.

Les binnen Cultuurcoach-programma

De aanvraag van €150.000 per jaar werd voorbereid in samenwerking met acht basisscholen en het scholenbestuur Innoord. De uitslag van het AFK wordt in mei 2025 verwacht. Op basis daarvan wordt besloten of het project kan worden voortgezet en Eye de komende jaren intensief blijft bijdragen aan de culturele ontwikkeling van kinderen en jongeren in Amsterdam-Noord.

Eye Onderwijs: onderzoek in het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden

Eye Onderwijs in 2024 de mogelijkheden voor filmeducatie op Aruba en Sint Maarten, in samenwerking met lokale docenten. Het doel is te begrijpen hoe filmonderwijs momenteel wordt ingezet en waar kansen voor verdere ontwikkeling liggen. Twee docenten van Eye, met Arubaanse en Sint Maartense roots, hebben eind 2024 een voorverkenning uitgevoerd om de lokale situatie en behoeften in kaart te brengen. Het onderzoek loopt tot het voorjaar van 2025.

Internationaal: Cinemini Europe

Eye Onderwijs heeft waardevolle ervaring opgedaan met vroegschoolse educatie via Cinemini Europe 1 & 2. Hoewel de aanvraag voor Cinemini Europe 3 is afgewezen, blijft Eye het netwerk benutten en zoekt het nieuwe samenwerkingsmogelijkheden met Europese archieven, filmtheaters en musea. Samen met DFF (Deutsches Filminstitut & Filmmuseum) is een disseminatiestrategie opgezet voor de reeds ontwikkelde programma's.

5

LANDELIJK NETWERK FILMEDUCATIE

Stilt uit: *Inkt* (2020). Onderdeel van het lespakket 'Een heleboel gevoel'

Het Landelijk Netwerk Filmeducatie verbindt meer dan 600 onderwijs- en filmprofessionals en stimuleert de integratie van film binnen het onderwijs. Door samenwerking, kennisdeling en toegankelijkheid bevordert het netwerk filmcultuur in het onderwijs. Sinds 2019 ontvangt het structurele steun van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en de coördinatie ligt bij Eye. Zes regionale filmhubs, gefinancierd door het Nederlands Filmfonds, spelen hierin een sleutelrol.*

In 2024 zette het netwerk belangrijke stappen: de ontwikkeling van film als keuze-eindexamenvak ging van start, en scholen kregen direct en gratis toegang tot educatieve films via de Eye Film Player.

Dikkertje Dap, Schoolfilm van de maand. Foto: Victor Arnolds

Landelijk Netwerk Filmeducatie in cijfers 2024

Unieke bezoekers website: 145.190 (+8,9%)

LessonUp (grootste platform met digitale lessen voor onderwijs)

Aanbod filmlessen: 585

Filmlessen gegeven: 25.494

Filmdatabase

Aantal films totaal: 1.431

596 primair onderwijs

1.013 voortgezet onderwijs/middelbaar beroeps-
onderwijs

Nieuwsbrief

Abonnees primair onderwijs: 2.670 (+19,6%)

Abonnees voortgezet onderwijs: 2.818 (+17,9%)

Voor meer informatie over films, lesmaterialen en opleidingen binnen het Netwerk Filmeducatie, zie de Netwerk Filmeducatie Factsheet 2024.

* Filmhub Noord (Groningen, Friesland, Drenthe), Filmhub Oost (Gelderland, Overijssel), Filmhub Noord-Holland (Noord-Holland), Filmhub Midden (Utrecht, Flevoland), Filmhub Zuid-Holland (Zuid-Holland) en Filmhub Zuid (Limburg, Noord-Brabant, Zeeland).

Kennisdeling en professionalisering

Om de samenwerking en deskundigheid binnen filmeducatie te versterken, organiseerde het Netwerk Filmeducatie in 2024 twee grote kennisdagen. Op 16 januari kwamen tweehonderd netwerkleden samen in Eye voor de derde landelijke filmeducatie *Kennisdag*, met een keynote van onderzoeker Rebecca de Leeuw en een breed aanbod aan workshops en sessies.

Op 5 november vond in Eye het seminar *Beeldbekwaam in het Onderwijs* plaats, waar honderd lerarenopleiders zich verdiepten in de rol van film binnen het onderwijs. De dag begon met collectiebeelden rond migratie en een keynote over beeldvorming van migranten in de media. In vijftien verdiepende en praktijkgerichte workshops verkenden deelnemers toepassingen van filmeducatie in hun lespraktijk. Het seminar werd met een 7,5 beoordeeld.

Netwerkleden

Landelijke Netwerk Filmeducatie heeft momenteel 615 leden, verdeeld over:

19% partnerorganisaties

20% educatieve aanbieders

23% leraren en onderwijsexperts

38% filmprofessionals (makers, producenten en festivals)

Film als eindexamenvak

Op 14 mei 2024 gaf Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) het startsein voor de toevoeging van film aan het eindexamencurriculum. In schooljaar 2024-2025 werkt de vakvernieuwingscommissie Kunst en Cultuur, in samenwerking met onderwijsinstellingen, aan de ontwikkeling van de bouwstenen en eisen voor film als volwaardig keuze-eindexamenvak naast Beeldend, Theater, Muziek en Dans. Tegelijkertijd is gestart met de actualisering van de examenprogramma's in het vmbo, havo en vwo.

Het Netwerk Filmeducatie speelt hierin een actieve rol, met een gedetacheerde medewerker bij SLO en deelname aan de vakvernieuwingscommissie.

Seminar Beeldbekwaam in het Onderwijs in Eye. Foto: Veerle Snijders

Workshop door Koen Henskens op het Seminar Beeldbekwaam in het Onderwijs

Filmler top 3:

Camera: standpunten & filmkaders

Coming In

Oorlogswinter (Schoolfilm van de maand april)

Film top 3

Shower Boys

De Joodse Raad

Van Lucas naar Luus

Verkiezing Filmleraar van het Jaar '24/'25

Tijdens de zevende editie van de *Filmleraar van het Jaar-verkiezing* werd *Nichel Janssen*, leerkracht speciaal basisonderwijs op SBO De Diamant in Geleen, verkozen tot Filmleraar van het Jaar. De verkiezing van '24/'25 werd afgesloten in De Doelen op het International Film Festival Rotterdam. Zes regionale winnaars fungeerden als ambassadeurs en stredden via een publiekscampagne en vakjury om de landelijke titel. De winnaar krijgt een plek in de post-hbo-opleiding On The Movie en is een jaar lang ambassadeur voor filmeducatie in Nederland.

Lerarenopleidingen

In 2024 zette het Netwerk Filmeducatie zich sterk in voor de professionalisering van leraren op het gebied van filmeducatie. In juni studeerden zestien studenten van de tweede lichting van de opleiding On the Movie af, een samenwerking tussen de Breitner Academie, de Nederlandse Filmacademie en het Netwerk Filmeducatie. Een *voorlichtingsfilm* ondersteunde de werving voor het nieuwe schooljaar. Daarnaast behaalden twintig basisschoolleraren hun certificaat als filmleraar via de Minor Film & Media op de Hogeschool Leiden.

In 2024 breidde filmeducatie zich verder uit naar nieuwe hogescholen, waaronder de Christelijke Hogeschool Ede. Ook de opleidingen aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, Fontys Hogescholen, Hogeschool Leiden, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Saxion Hogeschool en de Universiteit van Amsterdam bleven veel studenten trekken.

Campagnebanner Filmleraar van het Jaar '24/'25

Samenwerkingen

Het Netwerk Filmeducatie verstevigde in 2024 opnieuw de banden met belangrijke partners in de film- en onderwijswereld. De samenwerking met Schooltv, Nederlands Film Festival en NPO voor het gezamenlijke project Film in de Klas werd tijdens het Nederlands Film Festival gevierd met een jubileumbijeenkomst. De samenwerking werd met drie jaar verlengd. Verder werden filmlessen ontwikkeld voor het Paarse Vrijdag-pakket (in samenwerking met GSA Netwerk en COC Nederland) en een *filmselectie* samengesteld voor de Week van de Mediawijsheid met Netwerk Mediawijsheid. 500 unieke bezoekers (leraren) maakten gebruik van de pagina met het speciaal voor deze week gecreëerde aanbod.

Finalisten Filmleraar van het Jaar '24/'25

6 SEE NL

49

De Terugreis (2024), Nederlandse
Oscarinzending voor Best International Feature

SEE NL promoot wereldwijd de Nederlandse film, filmindustrie en filmcultuur, in samenwerking met het Nederlands Filmfonds. Het doel is om Nederlandse films op internationale festivals te vertonen, de zichtbaarheid te vergroten en zo de positie van de Nederlandse filmindustrie te versterken. Daarnaast adviseert SEE NL filmmakers en producenten over internationale promotie, festivals en distributiemogelijkheden.

Nederlandse films en VR-producties waren in 2024 breed vertegenwoordigd op toonaangevende internationale festivals. Het International Film Festival Rotterdam vertoonde meer dan dertig Nederlandse films en coproducties. Op het Cannes Film Festival beleefde de Nederlandse speelfilm *East of Noon* van de Egyptisch-Nederlandse filmmaker Hala Elkoussy zijn wereldpremière binnen Quinzaine des Cinéastes.

Nederlandse VR-producties vielen op bij South by Southwest (SXSW), waar vier projecten werden geselecteerd en twee jury prijzen wonnen. De uitzonderlijk grote Nederlandse aanwezigheid in het XR-programma leidde tot een brede delegatie, onder wie vertegenwoordigers van SEE NL, het Nederlands Filmfonds, het Stimuleringsfonds en het ministerie van OCW.

Naast VR trokken Nederlandse jeugdfilms internationaal de aandacht. Cinekid opende met *Victor Vleermuis* van Patrick Raats en meerdere Nederlandse producties vielen in de prijzen op internationale jeugdfilmfestivals.

Tijdens het filmfestival van Venetië werd de wereldpremière van de speelfilm *Alpha* van Jan-Willem van Ewijk gevierd binnen het competitieve parallelprogramma Giornate degli Autori. Op het gebied van VR was Nederland vertegenwoordigd in de competitie met de coproductie *The Art of Change* van Simone Fougner en Vincent Rooijers en buiten competitie was de VR-game *The 7th Guest* te zien, van Paul van der Meer en Vertigo Games.

Het jaar werd afgesloten met een krachtige Nederlandse aanwezigheid op IDFA, waar meer dan dertig Nederlandse (co)producties werden geselecteerd. Opvallend was het succes van maar liefst vier films die gebruikmaakten van archiefbeelden uit de collectie van Eye en in de prijzen vielen.

Victor Vleermuis (Patrick Raats en Sarah Sutter, NL, 2024)

Internationale festivalselecties

Nederlandse films en coproducties waren ruim vertegenwoordigd op toonaangevende internationale festivals, waaronder:

- Sundance Film Festival (18 – 28 januari 2024, VS)
 - International Film Festival Rotterdam (IFFR) (24 januari – 4 februari 2024, Nederland)
 - Berlinale (Internationaal Filmfestival Berlijn) (15 – 25 februari 2024, Duitsland)
 - Clermont-Ferrand Short Film Festival (2 – 10 februari 2024, Frankrijk)
 - South by Southwest (SXSW) (8 – 16 maart 2024, VS)
 - Copenhagen International Documentary Festival (CPH:DOX) (6 – 17 maart 2024, Denemarken)
 - Cannes Film Festival (14 – 25 mei 2024, Frankrijk)
 - Annecy International Animation Film Festival (10 – 15 juni 2024, Frankrijk)
 - Karlovy Vary International Film Festival (28 juni – 6 juli 2024, Tsjechië)
 - Locarno Film Festival (7 – 17 augustus 2024, Zwitserland)
 - International Filmfestival Venetië (28 augustus – 7 september 2024, Italië)
 - Toronto International Film Festival (TIFF) (5 – 15 september 2024, Canada)
 - Busan International Film Festival (2 – 11 oktober 2024, Zuid-Korea)
 - Cinekid Festival (19 oktober – 3 november 2024, Nederland)
 - International Documentary Festival Amsterdam (IDFA) (14 – 24 november 2024, Nederland)
 - Nederlands Filmfestival China (2e editie, meerdere steden, september – december 2024, China, Hongkong en Macau)
-

Netwerk- en promotieactiviteiten

SEE NL speelde een actieve rol op internationale film- en industrie-evenementen, vaak in samenwerking met het Nederlands Filmfonds en de Netherlands Film Commission.

Op het **Clermont-Ferrand Short Film Festival** hostte SEE NL net als voorgaande jaren een stand op de Short Film Market met een Nederlandse delegatie, waaronder festivaldistributeur Kapitein Kort en de festivals Go Short en Cinekid. Samen met partners organiseerde SEE NL het netwerk-evenement Dutch Drinks, waar Nederlandse en internationale filmprofessionals samenkwamen. Tijdens het **Cannes Film Festival** faciliteerde SEE NL opnieuw het Nederlands paviljoen op de Marché du Film, waar verscheidene netwerkborrels en promotionele evenementen plaatsvonden. Het paviljoen bood ook ruimte aan diverse Nederlandse filmorganisaties, waaronder de VPRO, die in samenwerking met Eye een opname van de podcast *Op de vijfde rij...* verzorgde.

Ook op **IDFA** zette SEE NL zich in voor de promotie van Nederlandse documentaires. Via online interviews, advertenties en de Dutch Docs Showreel werd de zichtbaarheid van Nederlandse producties vergroot. Een nieuw initiatief, **Ferry Tales**, bracht korte interviews met filmmakers op de pont naar Eye, die via SEE NL-kanalen werden verspreid. Naast promotie speelde SEE NL een belangrijke rol binnen het industry-programma van IDFA. Als co-host van de Docs for Sale Happy Hours ondersteunde SEE NL de internationale markt voor Nederlandse documentaires. Daarnaast was het sponsor van Dutch Docs Day en medeorganisator van Dutch Disco at IDFA, een netwerkevenement in samenwerking met producentenvereniging NAPA.

Benelux-samenwerkingen op festivals

SEE NL versterkte in 2024 de samenwerking met België en Luxemburg om gezamenlijk de internationale positie te verstevigen. Tijdens de **Berlinale** werd een BENELUX-premièreborrel en netwerkborrel georganiseerd en kreeg de SEE NL-stand een nieuwe locatie naast Vlaanderen en Wallonië om de samenwerking tussen de Benelux-filmfondsen en promotieagentschappen te onderstrepen. Op het **Annecy Animation Festival** vond opnieuw de Benelux Cocktail plaats. Op **CPH:DOX** organiseerden de drie landen samen de Benelux Drinks en een netwerklunch om coproducties te stimuleren.

Affiche *Along the Way* (Mijke de Jong, NL, 2022)

Filmvertoningen en diplomatieke samenwerking

SEE NL ondersteunde wereldwijd filmprogramma's in samenwerking met diplomatieke posten. In juli organiseerde het Erasmus Huis in Jakarta een animatiefestival met 23 Nederlandse films, waarbij Piet Kroon een online animatieworkshop gaf.

De EU Ambassades in Saoedi-Arabië organiseerden voor de derde maal een EU Film Festival. In aanwezigheid van regisseur Mijke de Jong werd de film *Along the Way* vertoond voor publiek in Riad en Djeddah.

In China vonden twee grote evenementen plaats. De Nederlandse Filmweek in augustus werd georganiseerd met Xi'An Film Studio en de Nederlandse Ambassade in Beijing. In september startte de tweede editie van het Netherlands Film Festival in China, dat tot eind 2024 door verschillende steden reisde, waaronder Beijing, Shanghai en Chengdu. Het festival, georganiseerd met de China Film Group Corporation, breidde in december uit naar Hongkong en Macau. Bij meerdere vertoningen waren Nederlandse filmmakers en Chinese belangengroepen aanwezig, zoals verenigingen voor doven en slechthorenden bij *Okbedanktdoei* en Paralympische atleten bij *Strijder*.

Academy Awards (Nederlandse Oscarinzendingen)

SEE NL coördineert namens Nederland de inzending voor de Oscars in de categorie International Feature Film. De Nederlandse Oscarcommissie selecteerde de speelfilm *De terugreis* van Jelle de Jonge. 2024 was het laatste jaar waarin SEE NL standaard een groot budget voor de International Feature Oscarcampagne voor de geselecteerde film beschikbaar stelde. Vanaf 2025 wordt dit budget afhankelijk van de volgende criteria: selectie voor A-festivals en bioscoopuitbreng in de VS. Dit

omdat de praktijk heeft geleerd dat alleen als aan deze criteria wordt voldaan, er ook een reële kans is op succes in de zeer competitieve strijd om de Oscars.

Daarnaast ondersteunde SEE NL de Oscar-campagnes van vier Nederlandse korte films en documentaires, die eerder al veel internationaal succes hadden op festivals. SEE NL organiseerde samen met Dutch Culture USA (Nederlands Consulaat in New York), voor het eerst een speciale vertoning en receptie in Los Angeles. De makers ontmoetten Academy-leden uit de shortfilmbranches en andere professionals, wat hun zichtbaarheid en kansen vergrootte.

Twee van deze films, *Wander to Wonder* van Nina Gantz en *Ik ben geen robot* van Victoria Warmerdam, ontvingen in december ook daadwerkelijk Oscarnominaties in respectievelijk de categorieën Animated Short en Live Action Short. Dit mag een groot succes worden genoemd.

Ik ben geen robot (Victoria Warmerdam, NL, 2024)

Kennisdeling en talentontwikkeling

SEE NL organiseerde in samenwerking met de Netherlands Film Commissioner een informatie-bijeenkomst in Eye om producenten en filmmakers voor te bereiden op de Berlinale en de European Film Market. Ook nam SEE NL deel aan Transitions Gathering in Maastricht, een driedaagse bijeenkomst gericht op onafhankelijke film, videokunst en artist's moving image.

Om kennisdeling met jonge makers te bevorderen, werkte SEE NL samen met *New Noardic Wave*, de filmtalenthub van Noord-Nederland, waar het een presentatie en Q&A verzorgde voor deelnemers van het talentontwikkelingsprogramma New Wave. Deze bijeenkomst sluit aan bij SEE NL's ambitie om in samenwerking met het landelijke talentontwikkelingsnetwerk *Screen Talent NL* kennisdeling en netwerkmogelijkheden te faciliteren voor lokale en startende makers. Daarnaast richt SEE NL zich op het vergroten van bekendheid en toegankelijkheid, zodat een bredere groep makers de organisatie weet te vinden en begrijpt wat SEE NL voor hen kan betekenen.

SEE NL website

De ontwikkeling van de nieuwe SEE NL-website www.see-nl.com begon enkele jaren geleden als internationaal nieuwsportaal over de Nederlandse film(industrie) en als platform voor Nederlandse producenten. Oorspronkelijk was het plan om de website, via een afgeschermd login, ook als centrale hub te laten fungeren voor interne informatie en beeldmateriaal, toegankelijk voor het Filmfonds, Eye (archief) en SEE NL. Omdat de samenwerking met de ontwikkelaar niet aan de verwachtingen voldeed en de ambities te groot waren voor de beschikbare middelen, is in 2024 een nieuw traject gestart met Bravoure, de ontwikkelaar van de website van Eye, om de SEE NL-website in 2025 in een afgeslankte vorm af te ronden.

7 DEVELOPMENT

53

Vermiglio (Maura Delpero, 2024)

De afdeling Development is verantwoordelijk voor de werving van financiële steun voor Eye bij particulieren en bedrijven en het organiseren van de diverse evenementen voor deze relaties. Het belangrijkste doel van de afdeling is het opbouwen en onderhouden van langdurige relaties en het verstevigen van het financiële draagvlak van Eye.

Strategisch plan 2025-2028

Naast subsidies en inkomsten uit kaartverkoop streeft Eye naar een gezonde financieringsmix van corporate sponsoring, particuliere giften, donaties, subsidies, fondsen, nalatenschappen, zaalverhuur en shop. De maatschappelijke discussie over onder andere klimaat en verantwoord ondernemen maakt het vinden van passende langdurige partners echter steeds lastiger. Om nieuwe kansen te identificeren, fondsen in kaart te brengen en strategische prioriteiten te stellen, heeft Eye in 2024 Susan Gloudemans (voormalig directeur Strategie & Development bij de Rijksakademie van Beeldende Kunsten) de opdracht gegeven een strategisch plan voor 2025-2028 op te stellen. Dit plan beoogt een herijking van de activiteiten van de afdeling Development in 2025, mede in het licht van het vertrek van hoofd Development Hester Barkey Wolf per 1 april 2025.

Corporate

Nieuwe partnerschappen en sponsoring

In 2024 verwelkomde Eye Grolsch als nieuwe exclusieve bierpartner voor een periode van vijf jaar. Grolsch zal niet alleen een jaarlijkse financiële bijdrage leveren, maar ook trainingen verzorgen voor het horecapersoneel en een buitenbar faciliteren tijdens evenementen zoals Sunsets. Daarnaast zet Grolsch zijn communicatiekanalen in om Eye te helpen nieuwe doelgroepen te bereiken.

Met American Express (Amex) is een partnerschap aangegaan, waarbij kaarthouders exclusieve toegang krijgen tot Eye's collectie via speciale bijeenkomsten en privileges.

De VriendenLoterij verhoogde haar jaarlijkse bijdrage structureel. Samen met Eye biedt de VriendenLoterij haar VIP-leden gratis filmbezoeken met een introductie, en in museummaand november konden de leden gratis musea in Nederland bezoeken, waaronder Eye.

KPMG Meijburg was in 2024 hoofdsponsor van de tentoonstellingen. Daarnaast zijn er bijdragen ontvangen van de Brook Foundation en de Stichting van Hella en Freek de Jonge, die bijdragen aan het toegankelijker maken van Eye.

Permanente tentoonstelling 'Wat is Film?' Foto: Martin Hogeboom

Particulieren

Rondom Eye zijn diverse netwerkkringen en filmclubs actief. Deze groepen bestaan uit vertegenwoordigers uit de film- en cultuursector, politiek, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties. Ze vormen een solide steunstructuur, denken actief mee en leveren een bijdrage aan het realiseren van ambities. Hun betrokkenheid versterkt de zichtbaarheid en legitimiteit van Eye en vergroot het bereik naar nieuwe samenwerkingen, fondsen en doelgroepen. Dankzij hun expertise, netwerk en enthousiasme zijn zij waardevolle partners in het uitdragen van Eye's missie.

Netwerkkringen en filmclubs

Eye Society

Eye Society is een grote groep film- en kunstliefhebbers die Eye steunen via een lidmaatschap. Leden profiteren van diverse voordelen en krijgen toegang tot speciale programma's. In 2024 organiseerde Eye voor de tweede keer een zesdelige filmcursus onder leiding van filmwetenschapper Dan Hassler Forest. De zichtbaarheid van het vriendenprogramma werd in 2024 vergroot, zowel online als offline, onder meer via campagnes in het museumgebouw.

u&eye fonds

Het u&eye fonds bestaat uit particuliere begunstigers die sinds 2012 bijdragen aan het financiële fundament van Eye. Hun steun maakt urgente projecten mogelijk die buiten het reguliere budget vallen en draagt bij aan vernieuwing en continuïteit. Donateurs worden uitgenodigd voor exclusieve previews, ontvangsten en rondleidingen. In 2024 waren veel leden aanwezig bij de opening van *Iconen van de Nederlandse Cinema*, waarin deelnemer en producent Matthijs van Heijningen centraal stond.

Ladies Eye

Ladies Eye bestaat uit vrouwelijke leden uit de top van het bedrijfsleven, politiek, overheid en cultuur. Deze unieke netwerkring ondersteunt het Eye Artist and Scholar-in-Residence-programma. Ongeveer de helft van de periodieke lidmaatschappen van Ladies Eye liep per 1 januari 2024 af; ruim de helft hiervan is verlengd voor de komende vijf jaar. Met een maximum van 100 leden zijn er nu weer plekken beschikbaar om nieuwe, jonge Ladies uit te nodigen.

Formed by the Gaze, Twisted by the Beast (Ginta Tinte Vasemane, 2024) gesponsord door Ladies Eye

In 2024 organiseerde Ladies Eye diverse bijeenkomsten, waaronder een presentatie door Artist-in-Residence Ginta Tinte Vasemane over haar werk en drijfveren, een bezoek aan de Parade in Utrecht, een uitstapje naar Maastricht en de jaarlijkse 'Zomergasten'-bijeenkomst in Eye, dit keer met oud-minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Ingrid van Engelshoven.

FC Waterboys

FC Waterboys is een netwerkring voor mannen. Het ledenbestand van FC Waterboys groeit gestaag, met een focus op verjonging en een meer divers netwerk. De twee nieuwe voorzitters zetten zich hier actief voor in. In 2024 namen zij onder andere deel aan een vertoning van *Peeping Tom* binnen het Powell & Pressburger-programma.

Generation Eye

Deze jongste netwerkring richt zich op jonge professionals en cultuurliefhebbers (25-40 jaar) en organiseert zes keer per jaar cross-over-avonden met voorpremières, lezingen en muziek. In 2024 startte een samenwerking met de A'DAM Toren om het ledenbestand met een duo-lidmaatschap uit te breiden en het programma te verdiepen. In 2024 lag de nadruk op het vormen van 'clubgevoel' en het waarborgen van kwaliteit in het aanbod aan activiteiten.

Leden ontvingen in 2024 vele extra's zoals Unseen VIP-kaarten, toegang tot de A'DAM Toren, kaarten voor Art Rotterdam en de Museumnacht, en speciale avonden in Eye. De laatste bijeenkomst van 2024 stond in het teken van de viering van 750 jaar Amsterdam en de internationale blik op Amsterdam in films.

See You in Court

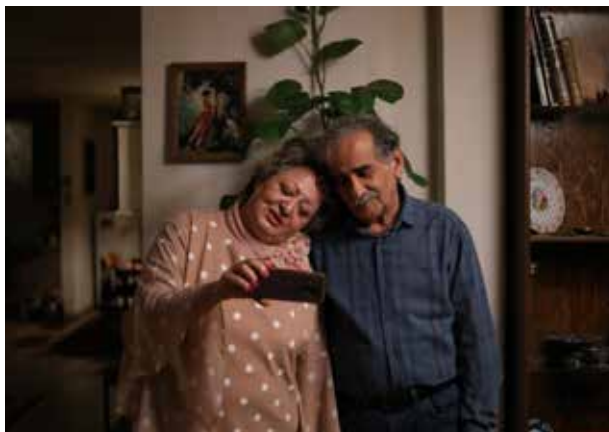
Deze kring voor juridische professionals vertoont driemaal per jaar films met een juridisch thema, ingeleid door een lid. Leden van deze geefkring zijn niet alleen prominente advocatenkantoren van de Zuidas maar ook rechters, leden van het Openbaar Ministerie en academici. In 2024 werd onder meer *Philadelphia* van Jonathan Demme vertoond, met een inleiding door Esther Vermeulen, partner bij Lexence en voormalig rechercheur bij de Amsterdamse politie.

Filmclubs

Eye beheert drie filmclubs met in totaal circa 450 leden, elk met een uniek karakter en aanbod:

Eye Filmclub: deze club biedt een exclusieve kijk op arthouse cinema met voorpremieres, vergezeld door inleidingen en korte films uit de Eye-collectie.

Eye Klassieker Filmclub: onder leiding van programmeur Ronald Simons ontdekken leden bekende en minder bekende klassiekers uit de collectie, voorzien van context en achtergrondinformatie.

My Favourite Cake (Maryam Moghaddam & Behtash Sanaeeha, 2024), vertoond in de Filmclub

Filmclub Noord: speciaal voor de gemeenschap van Amsterdam-Noord fungeert deze club als culturele huiskamer, met inleidingen door buurtbewoners Frits Lambrechts en Ronald Top.

Nalatenschappen

Eye biedt een nalatenschapsprogramma voor geïnteresseerden die via testamentaire giften of legaten hun steun en waardering voor het museum willen uiten. Als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) is Eye vrijgesteld van schenk- en erfbelasting, waardoor de volledige bijdrage ten goede komt aan het museum.

Partners 2024

Hoofdsponsors

VriendenLoterij
Allen & Overy

Hoofdpartner tentoonstellingen

KPMG Meijburg & Co

Projectpartners

Grolsch
Buma Music in Motion
Effektief
Elis

Structurele subsidienten

Ministerie van OCW
Gemeente Amsterdam

Founding Partners

Provincie Noord-Holland
Kansen voor West
het Cultuurfonds
Stichting Dioraphte

Fondsen

Fonds 21
Ammodo
Gieskes-Strijbis Fonds
Nederlands Filmfonds
EU Media
Paddy and Joan Leigh Fermor Arts Fund
VSBFonds
Hendrik Mullerfonds
Brook Foundation
Amsterdams Fonds voor de Kunsten

Eye Connect

BeamSystems
Bouwbedrijf M.J. de Nijs & Zonen
Interpolis
Just Eat / Takeaway.com
Konica Minolta
Monalyse
Peutz
Projob
Repeat
Select Catering
VLC & Partners

Founding Partners

Kansen voor West
het Cultuurfonds
Provincie NoordHolland
Stadsdeel Noord
Stichting Dioraphte

Structurele subsidiënten

Gemeente Amsterdam
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Ministerie van OCW

8 MARKETING & COMMUNICATIE

De afdeling Marketing & Communicatie is verantwoordelijk voor de heldere en consistente communicatie over alle activiteiten van Eye via verschillende kanalen. Het doel is om een breed publiek te bereiken met gerichte campagnes en een duidelijke pers- en pr-strategie. Eye zet extra in op het aantrekken van jonge en diverse doelgroepen en het versterken van de online community, en bouwt de relatie met vaste bezoekers uit.

Marketingstrategie

De marketingstrategie van Eye combineert een breed scala aan middelen om tentoonstellingen, filmprogramma's en distributie optimaal te promoten. Via eigen kanalen zoals nieuwsbrieven, sociale media, de website, narrowcasting en het Online Magazine wordt een breed publiek bereikt. Betaalde campagnes bestaan uit advertenties in kunstmagazines, film- en academische vakbladen,

landelijke dagbladen en online platforms zoals Meta en YouTube. Outdoorcampagnes, posters en ansichtkaarten zorgen voor zichtbaarheid in de stad, terwijl trailers en video's zowel online als in de zalen van Eye worden ingezet.

Pers & PR spelen een belangrijke rol met persberichten, persvoorstellungen en interviews in nationale en internationale media. Daarnaast versterken strategische samenwerkingen, zoals bijvoorbeeld met het Institut français, de Bengaalse Anandadhara-gemeenschap in Amstelveen en de Nederlandse Filmacademie, de marketinginspanningen onder specifieke doelgroepen. Door een combinatie van doelgroepgerichte communicatie, storytelling en digitale innovatie, zoals de verdere integratie van de Eye Film Player en de persoonlijke omgeving op eyefilm.nl, kan Eye een breed en divers publiek aanspreken en verbinden met filmcultuur.

Samenwerkingspartners

Eye werkte in 2024 samen met culturele en academische partners, waaronder 750 jaar Amsterdam, Amsterdam & Partners, Amsterdam Art Week, Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA), Amsterdam School for Heritage, Memory and Material Culture (AHM), Amsterdam University Press, Bengaalse Anandadhara-gemeenschap, Cassette/NU:Reality, Cinekid, Cinedans, Cineville, Dekmantel, IDFA, IFFR, Institut français, Kaboom, Letterboxd, Marmoucha, MUBI, Museumvereniging, Nederlands Filmfonds, Nederlandse Filmacademie, Netherlands Institute for Cultural Analysis (NICA), Picl, Rietveld Academie, Rijksmuseum, Sandberg Instituut, Sigma Films, Sonic Acts, Stedelijk Museum Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, Utrecht Universiteit, VJ Academy, VR Academy, VPRO Cinema en We Are Public.

Affiche Claire Denis – Trouble-Making Magic

Affiche The Coen Brothers Complete

Affiche The Creative Worlds of Powell & Pressburger

Samenwerking met MUBI. Foto: Olivia Witmond

Digitale ontwikkelingen

Begin 2024 startte de bouw van de persoonlijke online omgeving, die in september werd gelanceerd. Bezoekers kunnen nu via een persoonlijk account tickets kopen en laten scannen, zich inschrijven voor nieuwsbrieven en voorkeuren beheren. De integratie van Eye's CRM, kaartverkoopsysteem en corporate website maakt het mogelijk om pashouders (Eye Society, Cineville, Museumkaart) direct te koppelen, sneller af te rekenen en gerichtere communicatie te bieden. De nieuwsbrieven zijn overgegaan van MailChimp naar het CRM-systeem, wat meer inzicht geeft in abonnees en de AVG-naleving versterkt. De nieuwe vormgeving maakt het aanbod overzichtelijker.

Online Magazine

Het *Online Magazine* van Eye bood in 2024 een mix van verdiepende artikelen, interviews en nieuws. Enerzijds werd context geboden bij lopende programma's, zodat bezoekers zich vooraf thuis konden inlezen of achteraf verdieping konden vinden. Anderzijds werden lopende reeksen voortgezet die losstaan van de programmering, zoals de nieuwe reeks *Blik op de Toekomst*, waarin jonge filmmakers hun visie geven op de toekomst van de Nederlandse filmindustrie. In de eerste drie interviews kwamen Chesney Giersthove, Kiriko Mechanicus en Nawa Sira van der Sluijs aan het woord.

Ter gelegenheid van het 65-jarig jubileum van de Filmacademie startte Eye een *nieuwe serie* korte interviews met Filmacademie-alumni.

Sociale media highlights

In 2024 groeide de socialemediacontent van Eye met nieuwe reeksen, waaronder *een serie* waarin Eye-medewerkers worden voorgesteld en *Eye-openers*, waarin een kijkje achter de schermen bij Eye wordt gegeven.

Enkele socialemediaposts die goed scoorden:

- De Eye Film Player *filmtip* van *Cha-cha* (1979) met Herman Brood: 49.000 weergaven, 1200 likes
- Een *sfeerverslag* over de speciale dance-along vertoningen van *Stop Making Sense*: 11.248 bereikte personen, 551 likes

- Drie rondleidingsvideo's door de tentoonstelling met behulp van museumdocenten: 22.199 bereikte personen, 407 likes
- De eerste aankondiging van de tentoonstelling over *Tilda Swinton*: 27.450 weergaven, 1600 likes
- De *aankondigingen van Sunsets*: 18.500 bereikte personen, 600 likes
- Een *POV-video* over de 70mm filmprojectie van *Interstellar*: 18.000 weergaven, 941 likes
- De lancering van de *podcast Op de vijfde rij...* over AI in samenwerking met VPRO Cinema: 40.500 weergaven, 372 likes

Cha-cha (1979) met Herman Brood op Eye Film Player

Eye in de media

Naast aandacht voor tentoonstellingen en filmprogramma's kreeg Eye ook veel media-aandacht voor de problematiek rond de nitraatopslag in de duinen na de overstroming in juni. De berichtgeving over de succesvolle redding van de filmblikken, bood Eye vervolgens een kans om het belang van een nieuwe, klimaatbestendige kluis voor de lange termijn te onderstrepen. Eye kreeg brede media-exposure, met onder andere een tv-item en een artikel van NH-Nieuws, een artikel in het Noord-Hollands Dagblad en op de NOS-site, en vermeldingen in meer dan 20 radio-uitzendingen.

Andere uitschieters in de media waren het grote interview met Matthijs van Heijningen in de Telegraaf (over het Sigma Film-retrospectief) en de aankondiging van de programma's in 2025, met name het nieuws over de Tilda Swinton-tentoonstelling via ANP.

Media-aandacht 2024

De activiteiten van Eye werden in 2024 uitgebreid opgepikt door zowel nationale als internationale print- en online media, met enkele bijdragen op radio en televisie in Nederland. In augustus stapte Eye over van het monitoringssysteem Monalyse naar MediaInfoGroep, wat een vollediger persoverzicht oplevert. De monitoring is exclusief internationale resultaten.

- **1298 publicaties** (66% online, 25% print, 7% radio/TV/podcast)
- **6 miljoen euro advertentiewaarde** (20% online, 79% print, 1% radio/TV/podcast)
- **468 miljoen bereik** (78% online, 15% print, 7% radio/TV/podcast)

Publieksbereik en impact

Podcast: Op de vijfde rij...

In 2024 luisterden 26.286 mensen naar nieuwe afleveringen van de Eye-podcast *Op de vijfde rij...*, een samenwerking tussen VPRO Cinema. De podcast bracht een drieluik uit over filmmuziek en een reeks van vijf korte afleveringen over AI. Elke aflevering belichtte een specifiek aspect van AI in de filmsector, met interviews met uiteenlopende gasten, onder wie dromers en doemdenkers, jonge Nederlandse innovators, stemacteurs en AI-experts.

Tijdens het Cannes Film Festival organiseerde de podcast een live-uitzending met publiek in het Nederlands Paviljoen. Presentator Cesar Majorana ontving Nederlandse en Vlaamse makers, onder wie Ruth Becquart (co-scenarist van *Julie zwijgt*) en Ella van der Woude (componist van *Armand*, winnaar van de Camera d'Or 2024). De opnames werden zowel in audio als video vastgelegd en breed verspreid via sociale media en online platforms.

Publieksonderzoek: impact museumbezoek

In 2024 werd het Sentomus-onderzoek naar de impact van museumbezoek afgerond, met 408 respondenten. De helft gaf aan dat het bezoek hun welzijn positief beïnvloedde. Voor 24% was het de eerste keer in Eye, terwijl 76% al eerder was geweest. Het merendeel bleef één tot drie uur: 41% bezocht Eye 1 à 2 uur, 29% 2 à 3 uur. Van alle respondenten bezocht 80% de tijdelijke tentoonstelling en 40% de permanente tentoonstelling.

Everybody in the Arthouse-onderzoek

April – december 2024

In samenwerking met Picl liep van april tot en met december 2024 het pilotproject Everybody in the Arthouse. Dit project richtte zich op het verbreden van het arthouse-publiek door gezamenlijke marketing-

activiteiten, speciale aanbiedingen en gerichte enquêtes. Centraal in het onderzoek stond de film-lifecycle: hoe en wanneer mensen in hun klantreis in aanraking komen met arthousefilms.

Vanuit Eye werd het project benut om de online communicatie via e-mails en geautomatiseerde customer journeys verder uit te breiden.

Marketing in cijfers

Nieuwsbrieven

40.009 abonnees algemene nieuwsbrief (+2%)
6.054 abonnees Eye on Art nieuwsbrief (+103%)
5.945 abonnees Eye Film Player nieuwsbrief (+33%)

Sociale media

52.017 volgers Instagram (+15%)
79.458 volgers Facebook
20.687 volgers LinkedIn (+13%)
40.452 volgers YouTube (+9%)
1.157 volgers TikTok (+5%)
6.717 volgers Threads (+125%)

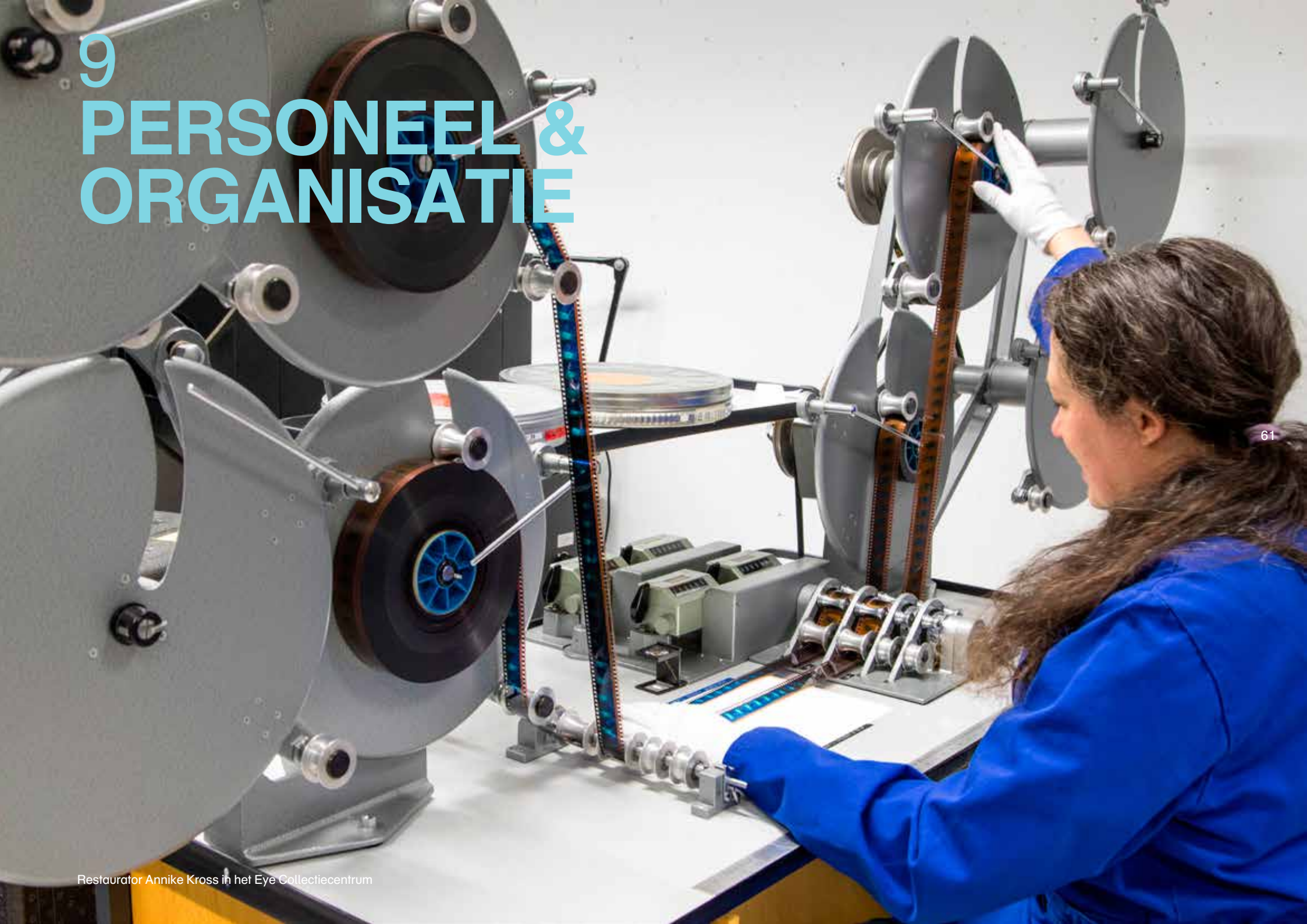
Eyefilm.nl

3.686 accounts persoonlijke omgeving (sinds 17 september 2024)
1.138.278 gebruikers (+33%)
2.066.021 sessies (+37%)
4.811.432 paginabezoeken (+6%)

Online Magazine

39.300 gebruikers (+11%)
50.537 sessies (+16%)
43.340 paginabezoeken (-19%)

9 PERSONEEL & ORGANISATIE

Arbeidsmarkt

In 2024 was de uitstroom van personeel (43 medewerkers) hoger dan in voorgaande jaren, vooral door pensioneringen en nieuwe carrièremogelijkheden op een krappe arbeidsmarkt. Dit leidde tijdelijk tot meer openstaande vacatures en een hogere werkdruk binnen Eye. Het bood echter ook kansen voor interne doorgroei en professionele ontwikkeling van medewerkers en bracht nieuwe energie binnen de organisatie. Eye wist uitstekende talenten aan te trekken, die het team versterkten met digitale vaardigheden en diverse culturele perspectieven. Tegen het einde van 2024 waren zowel de uitstroom als het aantal vacatures weer in balans.

Strategisch HR-plan

In 2024 ontwikkelde Eye een vernieuwd strategisch HR-plan, gericht op vier pijlers die de organisatie- en HR-strategie versterken:

Organisatieontwikkeling: Eye werkt voortdurend aan het verbeteren van de dienstverlening en organisatie om een toegankelijk en kwalitatief hoogwaardig museum te waarborgen. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij elke medewerker een essentiële rol speelt.

Duurzame inzetbaarheid: medewerkers staan centraal in Eye's visie, met nadruk op persoonlijke ontwikkeling, groei en vitaliteit. Eye stimuleert een

cultuur van continu leren, waarin medewerkers de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en hun potentieel te benutten.

Goed werkgeverschap: Eye wil een aantrekkelijke werkgever zijn met eerlijke en marktconforme beloningen en functiewaardering. Per 1 januari 2025 is Eye volledig aangesloten bij de Museum-cao waarmee de arbeidsvoorwaarden verder worden versterkt.

HR-basis op orde: Eye optimaliseert de HR-dienstverlening en versterkt de afdeling, zodat medewerkers en leidinggevenden meer verantwoordelijkheid kunnen nemen, zelfstandiger werken en effectiever samenwerken.

Personeelsbestand

Het personeelsbestand bestond in 2024 uit 190 medewerkers (143,11 fte, inclusief trainees maar exclusief stagiairs) en 115 vrijwilligers. De verdeling was als volgt: 82 mannen (62,05 fte), 107 vrouwen (80,26 fte) en 1 onbekend (0,80 fte). In 2025 start Eye een nulmeting op het gebied van diversiteit en inclusie om inzicht te krijgen in de organisatie en gericht beleid te kunnen ontwikkelen.

Gezondheid

In 2024 was het ziekteverzuim bij Eye 10,11%, veroorzaakt door zowel medische als niet-medische factoren. In combinatie met het vertrek van ervaren medewerkers vergrootte dit de werkdruk voor de gezonde medewerkers. De directie is hier alert op en neemt maatregelen om de werkbelasting te verlichten. Eind 2024 is het organogram en de overlegstructuur aangepast om verantwoordelijkheden te verduidelijken en de efficiëntie van vergaderingen en besluitvorming te verbeteren. Daarnaast blijft Eye investeren in een gezonde leefstijl, met onder andere een fietsplan, sportabonnement en vitaliteitsprogramma.

Mark Paul Meyer ontvangt de Jean Mitry Award tijdens het Giornate del Cinema Muto in Pordenone, samen met collega's van Eye

Persoonlijke ontwikkeling

Eye zet zich actief in voor de professionele en persoonlijke groei van medewerkers. In 2024 werden naast scholing en trainingen ook coachingprogramma's aangeboden. Bovendien werkten Personeelszaken en de directie in het vierde kwartaal aan een leiderschapsvisie en -programma, dat in het eerste kwartaal van 2025 van start zal gaan. 18 medewerkers zullen deelnemen aan dit leiderschapsprogramma, verzorgd door The School of Life. Het programma biedt medewerkers tools om te groeien en op een effectieve manier leiderschap te ervaren.

Leiderschapsvisie

Leidinggeven bij Eye is niet alleen een taak, maar een manier van werken die de kernwaarden van de organisatie tot uiting brengt. Deze waarden vormen het fundament van hoe medewerkers samenwerken, beslissingen nemen en groeien als organisatie:

Openheid: leiderschap begint met een toegankelijke houding, goed luisteren en transparante communicatie. Leiders stellen kaders en betrekken anderen actief bij beslissingen en ontwikkelingen.

Nieuwsgierigheid & innovatie: leidinggevend stimuleren een cultuur waarin nieuwsgierigheid en experimenteren centraal staan, met ruimte voor persoonlijke groei en nieuwe ideeën.

Gastvrijheid: het creëren van een inclusieve en ondersteunende (werk)omgeving waar iedereen zich welkom voelt, zowel bezoekers als medewerkers.

Delen: samenwerking staat centraal. Leiderschap betekent kennis, successen en uitdagingen delen om als team sterker te worden en elkaar te inspireren.

Maken: alle medewerkers zijn 'makers' binnen Eye, waar creativiteit, eigenaarschap en doelgerichtheid samenkomen. Ideeën worden omgezet in actie, met impact binnen en buiten de organisatie.

Sociale veiligheid

Eye zet zich in voor een veilige en inclusieve werkomgeving waarin medewerkers zich vrij voelen om misstanden of ongewenst gedrag te melden. In 2024 is een klokkenluidersregeling opgesteld en konden medewerkers terecht bij zowel interne als externe vertrouwenspersonen.

De twee interne vertrouwenspersonen registreerden in totaal twaalf meldingen, waarvan twee afkomstig van niet-medewerkers. Negen meldingen betroffen de relatie met een leidinggevende. In vier gevallen volgden meerdere gesprekken. Alle trajecten zijn inmiddels afgerond.

In één geval is melding gedaan van ongewenst gedrag. De directie is hierover geïnformeerd en heeft de melding serieus opgepakt. In overleg met de melder en de vertrouwenspersoon is de kwestie op zorgvuldige wijze en naar tevredenheid van de betrokkenen afgehandeld. Daarnaast zijn bij de externe vertrouwenspersoon twee meldingen geregistreerd, beide gerelateerd aan een leidinggevende. Ook deze meldingen zijn opgevolgd volgens de afgesproken procedures.

63

Anne Gant en Annike Kross in het Eye Collectiecentrum

Affiche *Bailando chachacha* (Manuel Herrera, CU, 2005). Ontwerper: Anet Melo

Programmeurs van de Toekomst (Humie Pourseyf, Alicia Bergamelli en Kato van der Speeten) met collega's Eleni Tzialli en Elif Rongen-Kaynakçi

10 EXPLOITATIE- RESULTAAT EN FINANCIËLE POSITIE

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat van Eye in de enkelvoudige jaarrekening is aanmerkelijk negatiever uitgevallen dan begroot. Oorspronkelijk werd een tekort van € 208.674 verwacht, maar uiteindelijk bedraagt het resultaat +/- € 1.306.081. De geconsolideerde jaarrekening laat een resultaat van +/- € 1.530.907 zien.

Lagere opbrengsten uit kaartverkoop

Hoewel de bezoekersaantallen conform verwachting zijn, is de opbrengst per kaartje gedaald door een toename in het gebruik van kortingspassen zoals Cineville. De gemiddelde ticketprijs daalde van €9,88 in 2023 naar €8,85 in 2024. Bovendien bleef een 70mm-blockbuster zoals *Oppenheimer* (2023: €400.000 recette) uit.

Stijging sponsor- en particuliere bijdragen

De jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij steeg van €300.000 naar €350.000. Private fondsen worden vrijwel volledig ingezet voor tijdelijke projecten en vallen buiten de begroting.

Hogere personeelskosten

De stijging van de lasten is grotendeels toe te schrijven aan personeelskosten. De salarissen stegen per 1 juli 2024 met 5%. Daarnaast leidde een hoog verzuimpercentage tot extra kosten voor tijdelijke inhuur, arbo-arts en coachingstrajecten. Het aantal fte's bleef per eind 2024 gelijk.

Overschrijdingen bij tentoonstellingen

Met name de tentoonstelling van Albert Serra viel duurder uit dan verwacht. Daarnaast zijn werkzaamheden die gepland waren voor 2023 en 2025 in 2024 uitgevoerd, wat de kosten verhoogde. Met een herstructurering binnen de afdeling Tentoonstellingen is een striktere kostenbeheersing in gang gezet.

Eye Bar & Restaurant

Het resultaat weerspiegelt ook de aanhoudende financiële knelpunten bij Eye Bar & Restaurant, waarover meer in Zakelijke Activiteiten. Hoewel Eye Horeca BV financieel strikt gescheiden is van Stichting Eye Filmmuseum, blijft het een 100% deelneming van Eye. Vanwege de negatieve resultaten in 2024 heeft Eye € 317.188 van zijn lening omgezet van direct opeisbaar naar langlopend en € 132.263 dubieus moeten verklaren.

Toch speelt Eye Bar & Restaurant een fundamentele rol binnen Eye Filmmuseum. Naast het versterken van de bezoekerservaring en het aantrekken van een breder publiek, heeft de horeca de potentie om op termijn een stabiele, aanvullende inkomstenbron voor Eye te worden. Dit is essentieel nu subsidie-stromen onder druk staan. Toekomstige opbrengsten kunnen direct worden geïnvesteerd in programmering, educatie en kwaliteitsverbetering.

Daarnaast fungeert de horeca als dynamische ontmoetingsplek voor bezoekers, film liefhebbers en makers, waarmee Eye's positie als culturele hub wordt versterkt.

Eye Filmmuseum. Foto: Bregtje van der Haak

Dankzij de in 2024 genomen maatregelen ter verlaging van het ziekteverzuim en de verbeterde marges, wordt in 2025 een positieve trend verwacht. Het nieuwe horecaconcept van samenwerkingspartner EUROWORLD zal deze ontwikkeling naar verwachting verder versterken.

Financiële positie

Het negatieve resultaat leidt tot een daling van de algemene reserves naar € 1.591.394, maar deze blijven op een verantwoord niveau. De lening aan Eye Horeca BV blijft bestaan; zodra de financiële positie van de BV verbetert, zal ook die van Eye Filmmuseum versterken.

De liquiditeitspositie blijft acceptabel (liquiditeitsratio 1,33, berekend als vlottende activa/ kortlopende schulden). De solvabiliteitsratio (9,3%, berekend als eigen vermogen/vreemd vermogen), die sinds de lening voor de aankoop van het museumgebouw sterk is gedaald, wordt niet als zorgwekkend beschouwd.

Eye Collectiecentrum. Foto: Corinne de Korver

10.1 Zakelijke activiteiten

In 2024 vonden diverse personele wisselingen plaats binnen de bedrijfsvoering van Eye. In mei trad een nieuwe zakelijk directeur aan. Vanwege langdurige ziekte werd het hoofd Personeelszaken tijdelijk vervangen, en het hoofd Financiën nam afscheid. Om continuïteit te waarborgen, bleef hij in 2024 nog één dag per week beschikbaar voor een soepele overdracht. Het nieuwe hoofd Financiën is intern benoemd. Ondanks deze veranderingen bleef de bedrijfsvoering stabiel.

Eye Bar & Restaurant

Sinds april 2023 voert Eye Horeca BV de exploitatie van het restaurant en de bar binnen het museumgebouw. In de periode na de overname lukte het de nieuwe bedrijfsleiders niet om positieve resultaten te realiseren. Vanaf mei 2024 nam de zakelijk directeur het algemeen management op zich, met een eerste focus op personeelsbeheer, werksfeer en ziekteverzuim. Vervolgens zijn rapportage- en stuurmechanismen verbeterd en is ingezet op betere marges in de keuken.

Om Eye Bar & Restaurant te versterken, is tijdens de transitieperiode een samenwerking opgezet met horecaondernemers uit Amsterdam-Noord, EURO-WORLD. Deze samenwerking richt zich op drie doelen:

- 1 Verbetering van de resultaten op korte termijn
- 2 Ontwikkeling van een rendabel concept dat aansluit bij Eye's identiteit als filmmuseum
- 3 Implementatie van dit nieuwe concept

Deze plannen worden in 2025 verder uitgewerkt. Gedurende dit proces zijn stakeholders, financiers en interne belanghebbenden, zoals de Raad van Toezicht, regelmatig geïnformeerd over de voortgang. Ook in 2025 blijft Eye Horeca BV een belangrijk aandachtspunt, waarbij de resultaten nauwlettend worden gemonitord en eventuele besluiten op basis van objectieve criteria worden genomen.

Daarnaast speelt een juridische kwestie: de vorige uitbater eist een aanzienlijke compensatie. Eye won de zaak in eerste aanleg, en de behandeling van het hoger beroep staat gepland voor september 2025. Gezien de eerdere uitspraak en de onderliggende argumenten, ziet Eye dit met vertrouwen tegemoet.

Sales & Events

Eye blijft een geliefde eventlocatie en wordt gewaardeerd om zijn iconische architectuur, uitstekende faciliteiten en hoogwaardige service. In 2024 zette de groei bij Sales & Events zich voort. Met een focus op grotere, waardevollere evenementen werden 375 succesvolle events gerealiseerd – 150 minder dan in 2023, maar met een vergelijkbare omzet.

Een belangrijke stap vooruit was de introductie van een nieuwe salestool binnen het CRM-systeem.

Eye Bar & Restaurant. Foto: Corinne de Korver

Hierdoor heeft het team nu volledig inzicht in alle 850 jaarlijkse verhuuraanvragen. Dit stelt hen in staat om verkoopkansen beter te benutten en de zaalcapaciteit optimaal te plannen. De gemiddelde waarde van een verhuuraanvraag bedraagt € 5.000 en de conversieratio ligt op 15% – conform de markt.

Flipboek

Na het succes van de Flipbook Corner in 2023 werd besloten om een aparte balie in te richten, waarvoor extra personeel werd ingehuurd. In 2024 daalde de verkoop enigszins, maar het negatieve resultaat daarvan bleef beperkt. De installatie trekt een eigen publiek en versterkt de activiteiten van Eye. Tijdens de opening van de Underground-tentoonstelling konden bezoekers bijvoorbeeld een 'speciale editie' maken. Daarnaast genereren flipboek-verkopen extra entree-inkomsten, die het negatieve resultaat ruimschoots compenseren.

Eye Shop

De museumwinkel sloot 2024 af met een negatief resultaat van ongeveer €100.000, mede door lagere bezoekersaantallen en hoge loonkosten. Om kosten te besparen zijn de openingstijden eind 2024 aangepast naar 12.00-19.00 uur, wat zorgt voor een aanzienlijke reductie in loonkosten.

Eye Shop. Foto: Martin Hogeboom

Gebouwbeheer

Eye werkt aan de verduurzaming van het Collectiecentrum in overleg met de eigenaar. Architectenbureau CEPEZED voerde in 2024 een voorstudie uit naar een vierde 'optische' verdieping met zonnepanelen om de energie-efficiëntie te verbeteren. Eye beschikt sinds 2016 over een BREEAM-NL In Use-certificaat (Very Good) voor het museumgebouw, en de eigenaar van het Collectiecentrum streeft naar certificering in de zomer van 2025.

De huidige nitraatbunkers voldoen niet meer aan de nieuwste normen voor klimaatbeheersing en duurzaamheid. Eye onderzocht samen met TU Eindhoven een nieuwe opslag geïnspireerd op massieve houtbouw, zoals bij Filmarchiv Austria, en heeft dit onderzoek in 2024 verdiept om kosten in kaart te brengen. Daarnaast wordt, met steun van OCW, een alternatieve bunkeropslag onderzocht in samenwerking met gespecialiseerde instituten. De resultaten volgen eind eerste kwartaal 2025, waarna Eye een weloverwogen keuze maakt voor een duurzame nitraatopslag.

In 2024 is een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld, waarin het onderscheid tussen (her)investeringen en regulier onderhoud scherper is gedefinieerd.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een speerpunt van Eye en vormt de basis voor structurele verbeteringen in bedrijfsvoering, gebouwbeheer en collectiebehoud. Eye heeft sinds 2019 het energieverbruik met bijna 25% verlaagd door gerichte verduurzamingsmaatregelen. Eye's Actieplan Duurzaamheid richt zich op energie-efficiëntie, duurzame inkoop, afvalreductie en hergebruik, en wordt voortdurend geëvalueerd. Digitale duurzaamheid is verankerd in de lijnorganisatie, waarbij proactief wordt ingespeeld op technologische ontwikkelingen.

Eye stimuleert duurzaam transport met een uitgebreidere fietsregeling en een aangepaste reiskostenvergoeding die het gebruik van openbaar vervoer bevordert. Voor zakelijke reizen binnen een reistijd van zeven uur is de trein de standaard.

Digitale duurzaamheid wordt versterkt via energiezuinige dataopslag en virtuele servers. In 2024 behaalde Eye het CoreTrustSeal-certificaat voor de duurzame en betrouwbare opslag van de digitale filmcollectie, een internationale erkenning voor de kwaliteit van digitale archivering. De standaarden voor digitale opslag worden daarbij getoetst op onder andere leveranciers, technische oplossingen en betrouwbaarheid.

Ook in de horeca worden duurzaamheidseisen scherp gehanteerd. Eye geeft de voorkeur aan regionale leveranciers en partijen die duurzaamheid en biologische productie centraal stellen.

10.2 Risicomanagement

Operationele risico's

Eind 2024 is een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd naar de Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) om de operationele risico's binnen Eye in kaart te brengen. Op basis van de bevindingen wordt begin 2025 een plan van aanpak opgesteld met passende mitigerende maatregelen.

Een van de speerpunten is het optimaliseren van het verzuim- en re-integratiebeleid, waaronder het aanstellen van een nieuwe arbodienstverlener. In lijn hiermee is in 2024 gestart met het actualiseren van de gedragscode, met als doel bij te dragen aan het terugdringen van psychosociale arbeidsbelasting, zoals ongewenste omgangsvormen en werkdruk. Dit sluit aan bij de bredere inzet op het verbeteren van de verzuimcijfers.

In dit kader vindt in 2025 ook een zogeheten Culturele DNA-analyse plaats: een onafhankelijk cultuuronderzoek dat eenmalig het jaarlijkse medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) vervangt. Het biedt inzicht in de werkcultuur en samenwerking binnen Eye, en ondersteunt de ontwikkeling van een veilige, inclusieve en toekomstbestendige werkomgeving. Daarnaast worden in 2025 de veiligheidsvoorschriften voor het Eye Collectiecentrum aangescherpt, met name voor het gebruik en de blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

Strategische risico's

In 2024 zijn de strategische risico's binnen Eye in kaart gebracht en geprioriteerd via een Kans x Impact-analyse. In 2025 wordt deze analyse verder ontwikkeld en worden de risico's na het nemen van mitigerende maatregelen opnieuw beoordeeld. De strategische risico's worden in 2025 geagendeerd bij de Raad van Toezicht. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste risico's en de reeds genomen en geplande maatregelen.

10.3 Vooruitblik

Begroting 2025

De begroting voor 2025 is gelijk aan de begroting die in november 2024 is ingediend bij het Erfgoedwet Activiteitenplan. De begrote baten bedragen € 20.743.000 en de begrote lasten € 20.886.000. De doelstellingen voor bezoekersaantallen en daaraan gerelateerde (publieks)inkomsten zijn vastgesteld op het niveau van de targets die vóór de coronaperiode werden gehanteerd.

Risicoprofiel	Deelgebied	Risico	Maatregelen
Hoog	Collectie	Nitraatcollectie in gevaar	- Onderzoek naar alternatieve opslaglocaties. - Haalbaarheidsstudies en kostenanalyses voor de Diogenesbunker in Arnhem en een nieuw te bouwen opslagfaciliteit zijn gestart. - Op korte termijn is een vergunningaanvraag voor extra opslag in Heemskerk in gang gezet.
Hoog	Kennis & Techniek	Behoud van analoge kennis, vaardigheden en apparatuur	- Actieve aanschaf van reserveonderdelen voor analoge projectoren om toekomstige tekorten te voorkomen. - Interne opleiding van nieuwe operateurs met een digitale achtergrond in analoge projectietechnieken. - Het project 'Projecteren kun je leren' documenteert en behoudt analoge filmprojectie-expertise door interviews met (oud-)operateurs en de ontwikkeling van een duurzaam kennis- en trainingsplatform. - Traineeships voor filmrestauratoren en filmcollectiespecialisten ter overbrugging van de kloof tussen academische kennis en de praktijk.
Hoog	Horeca	Teruglopende inkomsten uit horeca	- Samenwerking gestart met externe deskundigen (EUROWOLD). - Quick fixes: verbetering van marges op lunch en diner, verlaging van personeelskosten door beter management. - Ontwikkeling en implementatie van een nieuw en vernieuwend horecaconcept. - Versterking van marketing voor het restaurant. - Meer focus op het zelf organiseren van kleine en middelgrote evenementen.
Hoog	Financiën	Onvoldoende geanticipeerd op tegenvallers	- Striktere budgetdiscipline. - Verkenning van mogelijkheden om projectmatig werken te introduceren.
Gemiddeld	Personeel	Onvoldoende geschikt personeel	- Versterking van de afdeling Personeelszaken in 2024 met een interim-hoofd (ziektevervanging) en een extra medewerker. - Actieve wervingscampagne: 43 nieuwe medewerkers aangenomen. - Implementatie van een nieuwe, duidelijke organisatiestructuur. - Start van een opleidings- en leiderschapstraject in 2025 met een focus op diversiteit, inclusie en een veilige werkomgeving.

Wateroverlast in de nitraatopslag in Castricum

Met deze maatregelen streeft Eye naar een structurele verbetering van zowel de operationele als strategische risico's in de komende jaren. Hoewel het risicomanagement is gericht op een zo hoog mogelijke mate van zekerheid, blijft volledige risicoloosheid onhaalbaar. De focus ligt daarom op een risicobereidheid die zo dicht mogelijk bij volledige beheersing komt.

11 BIJLAGEN

GOVERNANCE CODE CULTUUR 2023

CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE 2023

FAIR PRACTICE CODE 2023

Depot in Eye Collectiecentrum.
Foto: Corinne de Korver

Governance Code Cultuur

Eye Filmmuseum past de acht principes en de aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe en rapporteert hierbij per principe:

Waarden scheppen voor en in de samenleving

- 1 *Maatschappelijke doelstellingen*
De *missie en visie* van Eye benadrukken het belang van film als cultureel erfgoed en als kunstvorm. Eye streeft ernaar om een breed en divers publiek te betrekken en toegang te bieden tot filmgeschiedenis en -innovatie. De resultaten hiervan zijn toegelicht in de voorgaande hoofdstukken van dit bestuursverslag.
- 2 Eye past de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur toe en rapporteert hierover in de jaarstukken.

Integer en rolbewust handelen

- 3 *Onafhankelijk en integer handelen*
Eye hanteert een gedragscode waarin ethisch handelen en het voorkomen van belangenverstrengeling centraal staan. Vermoedens van conflicterende belangen bij nevenfuncties van de Raad van Toezicht of de directeur-bestuurder worden besproken in vergaderingen en vastgelegd in de notulen. In 2024 zijn geen conflicterende belangen geconstateerd. Jaarverslagen en financiële rapportages worden openbaar gedeeld via de website om stakeholders inzicht te geven in de organisatie.

- 4 *Verantwoordelijkheden en bevoegdheden*
De directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht handelen conform het directiereglement en het reglement van de Raad van Toezicht, waarin taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn vastgelegd. In 2024 zijn beide reglementen geactualiseerd met betrekking tot benoemingstermijnen en contactmomenten tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder.

Zorgvuldig besturen

- 5 *Verantwoordelijkheden directeur-bestuurder*
Eye wordt beheerd door de gelijknamige stichting en geleid door de directeur-bestuurder volgens het raad-van-toezicht-model, met een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht. De beloning van de bestuurder voldoet aan de Wet normering topinkomens (WNT).
In 2024 is gestart met het verduidelijken van de beslisstructuur binnen Eye, wat heeft geleid tot een voorstel om alle afdelingen in een MT-structuur samen te brengen. Op basis van adviezen van de Ondernemingsraad en afdelingshoofden is een definitief ontwerp voor een aangepast organogram opgesteld, dat in 2025 wordt geïmplementeerd. Dit zal naar verwachting bijdragen aan een efficiëntere besluitvorming en betere samenwerking tussen afdelingen.

- 6 *Omgang met mensen en middelen*
Eye volgt de Museum-cao en Horeca-cao en onderschrijft de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code. Eye hanteert een gedragscode waarin ethisch handelen en het voorkomen van belangenverstrengeling centraal staan. In 2024 is een klokkenluidersregeling opgesteld om een veilige meldcultuur te waarborgen. Eye heeft twee interne vertrouwenspersonen en een externe vertrouwenspersoon.

Sinds 2023 is de horeca-exploitatie van Eye ondergebracht in een volledige dochteronderneming. Jaarverslagen en financiële rapportages worden openbaar gedeeld via de website om stakeholders transparantie te bieden.

Goed toezicht uitoefenen

- 7 *Toezicht, advies en onafhankelijkheid*
De Raad van Toezicht vergadert minimaal vier keer per jaar en behandelt vaste agendapunten met betrekking tot toezicht, waaronder de voortgang van activiteiten en het financiële beleid. Leden van de Raad van Toezicht kunnen een vergoeding ontvangen; in 2024 is de vacatierегeling geëvalueerd en verduidelijkt.

De auditcommissie (AC) bespreekt voorafgaand aan reguliere vergaderingen de financiële situatie en rapporteert hierover aan de Raad. De jaarrekening en het bestuursverslag van 2024 zijn door de Raad goedgekeurd op 8 april 2025 en vastgesteld door de directeur-bestuurder. Jaarlijks bespreekt de AC met het bestuur en de accountant de jaarrekening en het accountantsrapport (maart) en de Management Letter (december). Sinds 2018 voert accountantskantoor Mazars de externe controle uit en adviseert Eye over procesverbeteringen en financieel beleid.

Er vindt jaarlijks overleg plaats tussen de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht.

De Raad voert jaarlijks een zelfevaluatie uit; de evaluatie over 2024 vindt begin 2025 plaats. In 2025 start de werving van een nieuwe voorzitter voor de Raad van Toezicht.

Overeenkomstig het advies van de visitatiecommissie in het kader van de Erfgoedwet heeft Eye in 2024 de statuten en reglementen geactualiseerd, inclusief de benoemingstermijnen. De aangepaste statuten worden begin 2025 voorgelegd aan de notaris. De Raad coördineert de zittingstermijnen om te voorkomen dat meerdere leden tegelijkertijd aftreden.

- 8 *Deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.* Leden van de Raad van Toezicht kunnen vanaf 2025 statutair voor maximaal twee termijnen van vier jaar worden benoemd. Elk lid brengt specialistische kennis in, zoals bestuurlijke, juridische en financiële expertise, ICT-kennis en deskundigheid binnen de museale, erfgoed- en filmsector. Daarnaast heeft de Raad leden met netwerken in onder andere sponsoring en de internationale filmindustrie.

Eye hecht belang aan diversiteit binnen de Raad, zowel qua leeftijd, etnische en culturele achtergrond als genderidentiteit. De Raad streeft ernaar diversiteit structureel te borgen in wervingsprocedures. Nieuwe leden krijgen een introductiedag in het Eye Collectiecentrum aangeboden, waarin zij worden ingelicht over de collectie en activiteiten van Eye.

Raad van Toezicht en (neven)functies

Lex ter Braak, voorzitter a.i. en lid Renumeratiecommissie Eye tot 11 december 2024
Lid Raad van Toezicht Stichting Art Foundation AkzoNobel

Marc van Warmerdam, lid Auditcommissie, voorzitter a.i. per 11 december 2024
Producent/DGA Graniet Film B.V., Amsterdam
Voorzitter Raad van Toezicht De Schuur, Haarlem
Lid Raad van Toezicht Suburbia, Almere

Chafina Bendahman, tot 11 december 2024
Initiatiefnemer van ROSE stories en Maya Creatives
Voorzitter Cultuurfonds Commissie Zuid-Holland

Shady El-Hamus, lid Remuneratiecommissie Eye
Mede-eigenaar Motion Stories B.V.

Marco Huijbregts, lid Auditcommissie Eye
Partner Dubois & Co. Registeraccountants

Anneke de Vries, voorzitter Remuneratiecommissie Eye
Eigenaar Anneke de Vries Advies
Bestuurslid Stichting In De Voetsporen Van
Voorzitter Vereniging Flevoparkbad

Julia Noordegraaf, per 11 december 2024
Hoogleraar Digitaal Erfgoed en Vice-Decaan Onderzoek aan de Universiteit van Amsterdam (UvA)
Lid Raad van Toezicht IDFA
Lid Adviesraad Austrian Centre for Digital Humanities – Cultural Heritage, Austrian Academy of Sciences, Wenen
Lid Adviesraad department of Digital Humanities, Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg

Directeur-bestuurder en nevenfuncties

Bregtje van der Haak
Bestuurslid Open Future Foundation
Lid Raad van Toezicht De Groene Amsterdammer

Rooster van aftreden	aanvang	einde 1 ^e termijn	einde 2 ^e termijn	einde 3e termijn
Lex ter Braak	11-12-2015	11-12-2018	11-12-2021	11-12-2024
Marc van Warmerdam	13-12-2018	13-12-2021	13-12-2024	13-12-2026
Chafina Bendahman	01-01-2020	01-01-2023	11-12-2024	
Marco Huijbregts	09-12-2021	09-12-2025	09-12-2029	
Anneke de Vries	09-12-2021	09-12-2025	09-12-2029	
Shady El-Hamus	09-12-2021	09-12-2024	08-04-2025	
Julia Noordegraaf	11-12-2024	11-12-2028	11-12-2032	

Toelichting: de in de tabel opgenomen termijnen van 3x3 jaar zijn gebaseerd op de oude regeling. Vanaf 2025 geldt een nieuwe termijn van 2x4 jaar, conform de Governance Code Cultuur.

Code Diversiteit & Inclusie

Eye Filmmuseum volgt de Code Diversiteit & Inclusie en zet zich in voor een toegankelijke en inclusieve organisatie, zowel in het personeelsbeleid als in de programmering, collectie en ontsluiting. Eye streeft naar een filmprogramma en collectie die de breedte en diversiteit van filmculturen, makers en verhalen weerspiegelen.

Inclusieve programmering en collectie

Eye besteedt in de acquisitie en programmering aandacht aan onderbelichte verhalen, makers en filmtradities. Dit komt tot uiting in:

- Thematische programma's en retrospectieven die ruimte geven aan verschillende filmculturen, vrouwelijke makers en gemarginaliseerde perspectieven
- Acquisitie van films die diverse filmgeschiedenissen en perspectieven versterken
- Toegankelijke en diverse ontsluiting van de collectie, met aandacht voor ondervertegenwoordigde makers en verhalen
- Samenwerkingen met verschillende gemeenschappen en experts om inclusieve benaderingen in filmselectie en collectiebeheer te bevorderen
- Educatieve programma's die bijdragen aan een breder en inclusiever begrip van filmcultuur

Inclusief personeelsbeleid en talentontwikkeling

Eye streeft naar een divers personeelsbestand en creëert gerichte kansen voor talenten uit ondervertegenwoordigde groepen. Via programma's zoals Programmeurs van de Toekomst en MovieZone biedt Eye jonge makers en toekomstige professionals met diverse achtergronden een opstap in de film- en culturele sector.

Toegankelijke programmering en voorzieningen

Om het filmaanbod en de activiteiten toegankelijker te maken, werkt Eye samen met organisaties zoals Stichting VierTaal en Stichting IN Gebaren. Daarnaast zijn de afgelopen jaren verschillende toegankelijkheidsmaatregelen doorgevoerd, waaronder:

- Audiodescriptie via Earcatch voor blinden en slechtzienden
- Braillekaarten bij luisterbanken
- WCAG-gecertificeerde website voor digitale toegankelijkheid
- Ringleidingen in de filmzalen voor slechthorende bezoekers
- Filmprogramma's en rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal (NGT), inclusief een gratis maandelijks rondleiding

Eye blijft werken aan verdere verbeteringen op het gebied van diversiteit en inclusie, zodat het museum en de programmering toegankelijk zijn voor een zo breed mogelijk publiek.

Fair Practice Code

Eye handelt volgens de principes van de Fair Practice Code en onderstreept het belang van eerlijke beloning, transparantie en collectieve verantwoordelijkheid binnen de filmsector.

De salariëring van medewerkers voldoet aan de Museum-cao, Horeca-cao en de Wet normering topinkomens (WNT). Per 1 januari 2025 is Eye volledig aangesloten bij de Museum-cao, waarmee de arbeidsvoorwaarden verder worden versterkt.

Kunstenaars, specialisten en docenten worden betaald volgens de richtlijnen van het Mondriaan Fonds of marktconforme tarieven. Musici bij stille-filmconcerten en andere deskundigen ontvangen passende vergoedingen. Stagiairs krijgen een vergoeding in lijn met gangbare praktijk binnen de culturele sector.

Eye zet zich in voor eerlijke arbeidsvoorwaarden en duurzame werkpraktijken, met oog voor de professionele ontwikkeling en het welzijn van iedereen die bijdraagt aan de organisatie.